

Krkonošská sezona

Zajímavosti
a užitečné rady
pro návštěvníky Krkonoš

Krkonoše - nejvyšší české hory plné zážitků po celý rok

[WWW.KRKONOSE.EU](http://www.krkonose.eu)

✓ **S veselými okamžiky na sněhu,
s nekonečnou radostí z pohybu,
i příjemným odpočinkem s dětmi**

✓ **Hory mají jedinečné zimní
kouzlo, s občasnou chumelenicí
a ledovým mrazem,
i plnohodnotnou fyzickou
i duševní relaxací**

✓ **Okouzlí vás azurová obloha
s bělostnou pokrývkou,
panoramatické výhledy a klid
krajiny, i chutná jídla
pro „pohodu v bříšku“**

NOVÝ JEDNOTNÝ REZERVAČNÍ A UBYTOVACÍ SYSTÉM PRO KRKONOŠE

- ✓ Poptávkový systém je postavený na přímé komunikaci klienta s ubytovatelem.
- ✓ Žádný prostředník - žádná provize.
- ✓ Cílí na volné lůžkové kapacity.
- ✓ Sdělí plné kontakty na ubytovatele.
- ✓ Je založený na kvalitní obrazové prezentaci.
- ✓ Spravedlivý a transparentní s náhodným řazením subjektů.

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Projekt „Liberecký kraj online“ je realizován za přispění prostředků státního rozpočtu České republiky z programu Ministerstva pro místní rozvoj.

CzechTourism

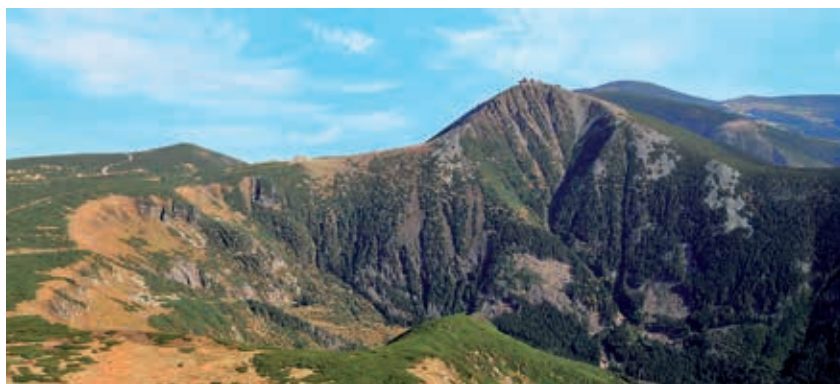
Vážení a milí čtenáři. Právě jste otevřeli další vydání turistických novin Krkonošská sezona. Vydávají a připravují je pracovníci Krkonoš – svazku čtyřiceti měst a obcí, s cílem seznámit vás s některými osobnostmi regionu, s novinkami i zajímavostmi, nebo vás pozvat na očekávané akce a události.

Užitečné aktivity prezentují přívětivou tvář pohoří

Kromě projektů např. Krkonoše – lyžařský běžecký ráj, Pohádkové Krkonoše, Krkonoše ze sedla kola s Krkonošskými cyklobusy, prezentace na veletrzích cestovního ruchu (např. HolidayWorld Praha, Dovolená, region Ostrava, Infotour Hradec Králové, Euroregiontour Jablonec n/Nisou, For Bikes Praha, Piknik nad Odrou Štětín Polsko, Krajský den Libereckého kraje, Dožínky Hradec Králové, ITEP Plzeň, MTW Wrocław Polsko, Travel Show Nadarzyn Polsko), koordinují tok informací mezi jednotlivými krkonošskými informačními centry prostřednictvím Regionálního turistického informačního centra Krkonoše se sídlem ve Vrchlabí. Vydávají celoroční kalendáře událostí za celé Krkonoše, průběžně zpracovávají tiskové zprávy o novinkách pro interní i mediální komunikaci, aktualizují mobilní aplikace, nepřetržitě aktualizují webový portál

www.krkonose.eu a webový portál www.pohadkove.krkonose.eu, administrují sociální sítě Facebook, Twitter, Instagram, prezentují Krkonoše na Semináři pro odborníky v cestovním ruchu v Praze, pro veřejnost vypisují fotosoutěže, pro

novináře a pracovníky v cestovním ruchu (např. z Dánska, Polska, Švédska, aj. zemí) organizují press tripy a famtripy, provádí školení pro pracovníky krkonošských informačních center a mnohé další aktivity.

Strategie regionu a jeho rozvoj

Svazek Krkonoše se prostřednictvím pracovních skupin zabývá tématy širokým okruhem, kterým je regionální rozvoj. Prostřednictvím Integrované strategie rozvoje regionu Krkonoš byl schválen Akční plán pro období 2017–2018, který tvoří 23 prioritních projektů z oblastí: Doprava, dopravní dostupnost a telekomunikace (infrastruktura, rozsah dopravní obslužnosti území), Sociální soudržnost a veřejné služby

(zdravotnictví, sociální služby, legislativa), Ekonomika a lidské zdroje (kam patří školství, podpora místních podnikatelů – spolupráce s hospodářskými komorami, pořádání odborných seminářů k aktuálním tématům např. Elektronická evidence tržeb, aj.), Cestovní ruch (tj. podpora celokrkonoských projektů „Krkonoše od jara do podzimu“, „Krkonoše na sněhu“, „Krkonošské tradice a řemesla“, „Monitoring cestovního ruchu“, „V hlavní roli

Krkonoše“. Životní prostředí a přírodní zdroje (tzn. projekty Správy KRNP jako „Rekonstrukce Krkonošského muzea“, „Analýza odtokových poměrů“, „Socioekonomická studie návštěvnosti Krkonoš“). Důležitým materiálem je komplexní podklad za oblast cestovního ruchu pro přípravu Plánu Péče KRNP 2020, konzultovaný Pracovní skupinou k přípravě Plánu péče KRNP 2020.

Česko-polský projekt je naplňován

Krkonoše - svazek měst a obcí ve spolupráci s Krkonošskou regionální rozvojovou agenturou, a.s. v Jelení Hoře a partnery Sudetskou průmyslovou a obchodní komorou ve Svidnici, Hospodářskou komorou „Slezsko“, Okresní hospodářskou komorou v Jablonci nad Nisou, Krajskou hospodářskou komorou Královéhradeckého kraje, realizuje projekt „Síť hospodářského rozvoje česko-polského příhraničí“, spolufinancovaný z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Cílem je zvýšit intenzitu mezinárodní spolupráce, která vede k socio-ekonomickému rozvoji česko-polského krkonošského příhraničí. Dvouletý projekt je realizován prostřednictvím komunikace nemalého počtu osobností,

v pěti vytvořených přeshraničních pracovních skupinách. Na činnosti skupin se spolupodílí uvedení partneři i neformální partneři (hospodářské komory, sdružení a svazy, nadace, řemeslnické cechy, kláštery, samosprávy, podniky, občanské iniciativy, apod.). Struktura umožňuje rozvíjení přeshraničních kontaktů a řešení problémů vyskytujících se v příhraničním území.

„Pracovní skupina pro Regionální rozvoj a cestovní ruch Krkonoš – svazku měst a obcí, v rámci projektu připravila dvě dvoudenní zasedání skupiny, čtyři tématy zaměřená diskusní fóra (dvě v ČR a dvě v PL) věnovaná problematice pře-

shraničního regionálního rozvoje, setkání věnované turistické obslužnosti. Dále dvě dvoudenní poznávací studijní cesty pro české a polské podnikatele a zástupce samospráv, s cílem seznámit se službami poskytovanými v jiném regionu. Byly uspořádány Dny spolupráce - setkání podnikatelského sektoru se zástupci samospráv na české a polské straně (dvě v Polsku a dvě v ČR). Proběhly dvě společné česko-polské prezentace na veletrzích ve Vratislavi a Praze. V roce 2018 bude uspořádán čtyřdenní press trip pro novináře na české i polské části Krkonoš,“ vypočetla koordinátorka Miroslava Chaloupská ze Svazku Krkonoše.

Pomáhá široká členská základna

Pod Svazek Krkonoše patří Benecko, Bukovina u Čisté, Čermná, Černý Důl, Dolní Branná, Dolní Dvůr, Dolní Kalná, Dolní Láň, Harrachov, Horní Branná, Horní Kalná, Horní Maršov, Hostinné, Jablonec nad Jizerou, Janské Lázně, Jestřabí v Krkonoších, Jilemnice, Klášterská Lhota, Kořenov, Košťálov, Kunčice nad Labem, Láň, Malá Úpa, Martinice v Krkonoších, Mladé Buky, Paseky nad Jizerou, Pec pod Sněžkou, Poniklá, Prosečné, Rokytnice nad Jizerou, Roztoky u Jilemnice, Rudník, Studenec,

Strážné, Svoboda nad Úpou, Špindlerův Mlýn, Vítkovice, Vrchlabí, Vysoké nad Jizerou, Žacléř. Každé horské či podhorské městečko, městys či obec má své mimořádné kouzlo. Vzájemně se liší, přesto je snahou každého z nich zkvalitnění života obyvatel i rozšíření palety kvalitních nabídek služeb pro hosty. Společným jmenovatelem všech je Svazek Krkonoše, jehož pracovníci koordinují veřejně prospěšné projekty a popularizují nejvyšší české hory mezi širokou veřejností.

Atraktivní tiskoviny k nám zvou další hosty

V uplynulém roce pracovníci Svazku Krkonoše zpracovávali textové podklady pro newsletter Královéhradeckého kraje, pro turistické noviny Východní Čechy, podklady pro mapu cykloturistiky v Královéhradeckém kraji, pro webové stránky Česko jede, s vytipováním výletů pro cyklo, pěší, in-line i běžky. Zpracovali podklady pro přílohu MF Dnes Královéhradeckého a přílohu MF Dnes Libereckého kraje. Vybírají a tipují témata na rok 2018 – ke 100letému výročí ČSR, Česká značka, pro státní agenturu CzechTourism Praha se věnují tématům na roky 2019 a 2020, do zahraničí tipují top lokality, aktualizovali šest tematických brožur Královéhradeckého kraje, Libereckému kraji dodávají zpracované tipy na akce pro elektronický kalendář, tipují akce pro promo jízdy ve vlacích Královéhradeckého kraje či atraktivitu pro pět tematických brožur na infocentra Libereckého kraje. A jsou mnohé další nejmenované úkoly, kterým věnují svůj pracovní čas.

Železniční doprava nesmí „padnout“

Jednou z iniciativ podporovaných Svazkem Krkonoše, v intencích Integrované strategie rozvoje regionu Krkonoš, resp. Akčního plánu, a za tím účelem vzniklé pracovní skupiny lidí, je snaha o udržení železniční dopravy, oživení života kolem železnice i případné rekonstrukce či modernizace související infrastruktury v Krkonoších a Podkrkonoší. Připomeňme, že železniční trať vede řadou krkonošských měst a obcí. Spojuje je na polské straně se Szklarskou Porębou, Jelení Horou, Lubawkou a vrací se zpět do Čech. Mezi Kořenovem a Rokytnicí nad Jizerou chybí zhruba desetikilometrový úsek, který byl v plánu již údajně za Rakouska-Uherska. Dnešním pohledem je dokončení tratě sice drahá záležitost, ale není nereálná. Pokud by časem nová trať vznikla, vytvořil by se tím uzavřený železniční okruh kolem českých i polských Krkonoš.

Ing. Jan Sobotka, předseda Krkonoš – svazku měst a obcí, uvedl: „V celkové koncepci rozvoje regionu je důležitý nadhled. Ten signalizuje důležitost udržení stávající železniční cesty jak z pohledu dopravní obslužnosti, tak možnosti turistické nabídky. Je jasné, že se jedná o potenciál, který je třeba rozvíjet. Pokud ale Kraje nebudou železnici podporovat, i když je v současné době ztrátová, přestane plnit svoji funkci a ztratí smysl úplně. Musíme zachovat stá-

vající a do budoucna se snažit o dokončení propojení. Trať je třeba doplnit vlakovými zastávkami. Budovy by mohly postupně přejít do majetku měst a obcí. Ty by do nich mohly vdechnout nový život. Tím získá trať obrovský význam pro celé příhraniční území, jak pro turismus, tak dopravní obslužnost i s nákladní dopravou. Na takto vzniklou „páteř“ mohou navazovat další prvky veřejné dopravy, jako lanovky, elektrobusy, apod.“

Ing. Eva Šulcová, ředitelka Svazku Krkonoše, doplnila: „Svazek Krkonoše může vydávat mapy se zpracovanými nabídkami turistických cílů na trase, a tak pomoci s propagací dopravy a podpořením zájmu o jízdu vlakem. Tak by mohla být postupně kultivována všechna nádraží na trati s cílem zatraktivnit místa, aby zase nastal důvod jezdit vlaky. Příkladem je znovubudování provozu na úseku Harrachov – Jakuszyce – Szklarska Poręba Górna, kde v současné době jezdí vlaky v sezoně každou hodinu a jsou hojně využívány jak turisty, tak ostatními cestujícími. Železniční stanice Harrachov ožila za přispění města, které okolí stanice postupně rekultivuje. Budeme postupovat krok po kroku a do myšlenky vtahovat širokou i odbornou veřejnost. Ekonomický smysl totiž nepřijde do té doby, dokud nebude železnice v Krkonoších řešena komplexně,“ uzavřela E. Šulcová.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRAZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Adolfe, kamaráde, kolego, navždy Horám zdar!

Adolf Klepš (53 let), dlouholetý člen Horské služby, náčelník oblasti HS Krkonoše, zástupce náčelníka Horské služby České republiky o.p.s. a šéf dobrovolných členů HS, skonal po náhlé srdeční příhodě 10. října 2017 ve Fakultní nemocnici v Hradci Králové.

Adolf byl pro nás nejen skvělým náčelníkem, obětavým a vynikajícím záchranařem a naprostým profesionálem. Byl především opravdovým kamarádem, na kterého jsme se všichni mohli spolehnout jak během náročných záchranných zásahů, tak i v osobním životě. Byl skutečným Chlapem, miloval celým srdcem svoji práci a vždy neváhal nasadit vše, když šlo o pomoc jiným.

Adolfe, odešel jsi za našimi vzory Hančem a Vrbatou a Krkonoše tak přišly o dalšího ze svých synů. Budeme na Tebe vždy vzpomínat a připomínat si Tvé jméno spolu s dalšími, kteří obětovali životy horám.

Horská služba ČR.

Adolf Klepš byl od roku 2001 náčelníkem Horské služby Krkonoše.

Mezi své úspěchy řadil projekty k prohloubení spolupráce se složkami Integrovaného záchranného systému formou společného výcviku, které vedly mimo jiné i ke zvyšování profesní kvalifikace záchranařů HS.

Připravoval projekty příhraniční spolupráce s polskými záchrannými službami a projekty norem pro značení lyžařských tratí a turistické značení. Roku 2007 se stal předsedou Rady Horské služby, kde měl odpovědnost za celou dobrovolnou členskou základnu.

Zavedl jednotný způsob řízení a vzdělávání, dosáhl sjednocení předpisů a nařízení pro obě složky HS. V roce 2010 se stal zástupcem ředitele a roku 2014 byl jmenován členem správní rady.

Byl členem Rady Krkonošského národního parku. Od roku 1994 zastupitel města Špindlerův Mlýn, od roku 2016 zastupitel Královéhradeckého kraje.

Pro Horskou službu pracoval 30 let

In memoriam rozhovor s Adolfem Klepšem, náčelníkem Horské služby Krkonoše

V krvi dvaapadesátiletého Adolfa Klepše, náčelníka Horské služby Krkonoše, koluje pravověrná krev horala. Absolvoval vrchlabské gymnázium. Po marném pokusu o přijetí na VŠ šel pracovat na špindlerovskou pobočku pošty. Jak sám vzpomíná, mezi zdmi pošty prožil dětství a také vyrostl. Pracovala tam babička, maminka i sestra. Během studentských let na poště brigádníčil. Po vojně k poště nastoupil. Pracoval jako doručovatel a později jako administrátor (napůl úředník), který střídal různé pozice a funkce. Poštovní zkušenost byla vynikající přípravou a dobrým základem pro místopis, znalost polohy zdejších chalup i lidí.

A jak šel Ádovi život dál?

Vzpomíná: Od roku 1985 do roku 1988 jsem byl čekatelem Horské služby a od roku 1988 dobrovolným členem. Když mě v roce 1990 Jaroslav Koldovský, tehdejší náčelník HS, oslovil, zdali bych nechtěl nastoupit k HS, přijal jsem. Od 1. 1. 1991 jsem se stal zaměstnancem. Nastoupil jsem do zajímavé práce mezi lidmi, kteří vždycky tvořili a tvoří dobrý kolektiv.

Jak tatínek Adolf předurčil synovo životní poslání?

Táta byl dobrovolným členem v okrsku HS pětadvacet let. Členů tam tehdy bylo daleko víc než dnes. Nebyli nijak placeni. Scházeli se dobrovolně. Práce byla náročnější na čas. Všechno museli zvládat pěšky. Dnes vyřídíme hledačku s pomocí moderní techniky většinou za dvě až čtyři hodiny. Dříve byli chlapi v terénu celou noc. A když pohřešovaného nenašli, hledali druhý a další den. Byli to povoláním poštáci, hospodští, učitelé, lesáci, kdokoliv. Zahoukala siréna, byl vyhlášen poplach, číšníci pověsili rondon na věšák, učitelé zahodili školní ukazovátka na katedru a všichni utíkali na hledačku.

Jaká byla minulost rodičů?

Táta, jako rodilý Pražák, přišel do Špindlerova Mlýna po vojně. Ve Špindlu měl tetu, sestru maminky. Bydlela na Tabulových boudách, a tak sem přišel pracovat do papírny. Maminka bydlela s rodiči ve Vrchlabí. Od roku 1952 společně bydleli na Tabulovkách, kde se narodila sestra Eva. Maminka často vzpomínala, jak jí tam v zimě zamrzala voda v lavoru. V roce 1954 se přistěhovali do domu v centru Špindlerova Mlýna ještě ke dvěma partajím, který později koupili. Maminka zemřela v roce 1986, tatínek o pět let dříve - 1991.

Jak vnímáte tatínka jako záchranaře?

Do terénu mě moc nebral. Doma jsme si však o jeho práci povídali, občas jsem za ním zaběhl na stanici. Odtud jsem všechny ty pány znal. Tehdy měla většina z těch, kteří byli činní v tehdejší Tělovýchovné jednotě Slovan, velmi úzkou vazbu k „horské“. Byli aktivní v obou institucích.

Kam jste chodil za tatínkem na stanici HS?

Od svého vzniku měla HS jako sídlo několik působišť relativně však nevhodných

pro činnost. Vždy byla v nějakém domě pronajata nebo poskytnuta jedna místnost. V roce 1971 byla započata stavba stávající budovy ústředí Horské služby Krkonoše v místě někdejší chalupy rodiny Kotykových. Díky finanční přízni tehdejšího ČSTV byla stará chalupa zbourána a postavena dnešní stanice ústředí.

Jaká byla Horská služba kdysi a jaká je dnes?

V porovnání více než osmdesáti let nastal obrovský posun v pozitivním slova smyslu. Pracuji u HS nějakých 30 let. Z pohledu historie to tak dlouhá doba není. Ve srovnání s lidským životem je to mnoho. Posun je markantní, co se týká vybavení a techniky, která usnadňuje veškerou práci v terénu, na sjezdovkách. Obrovský skok je to především ve znalostech a dovednostech lidí samotných. V době začátků nemuseli mít záchranaři takové penzum vědomostí při ovládání techniky a přístrojů, dbalo se ve zvýšené míře spíše na fyzickou kondici, protože vše, co se podnikalo, bylo o zátěži na běžkách. Záchranaři museli terén zvládat fyzicky. Nebyly skútry, rolby, skialpinistické lyže, výstroj a výzbroj téměř žádná. Pumpky, kousavé vlněné podkolenky, šustáková a plátěná bunda, jedny běžky, sjezdovky. Proti dnešku se to nedá srovnat.

Kdy přišel zásadní rozvoj výbavy a technologií HS?

Doba se váže k období po Sametové revoluci. Ve druhé polovině 80. let minulého století jsme začali jezdit do zahraničí na skialpinistické závody. Kolegové měli vybavení, výzbroj a výstroj z materiálů, o kterých se nám ani nesnilo. To jsme na to koukali. Zkoušeli jsme vybavení shánět různými cestami, možnosti byly omezené a pro nás zboží velice drahé. Po revoluci se Evropa otevřela. Do ČR přišlo, co se týká horolezeckého a outdoorového vybavení, mnoho dodavatelů, dovozců, zástupců zahraničních firem. Vše je dnes dostupné.

Jak se změnila práce u HS z pohledu mezilidských vztahů?

Horská zůstala horskou. Mezi lidmi má dobré jméno. Až na výjimky ji veřejnost vnímá pozitivně. Chlapi dělají užitečnou práci. Nastupují proto, že chtějí být užiteční, chtějí pomoci a být v dobrém kolektivu. Samozřejmě v tomto případě jde ruku v ruce pracovní i osobní stránka věci. Dobrovolná složka Horské služby je občanské sdružení, je spolkem lidí, kteří mají společné zájmy, tráví spolu více času, než

je jinde běžné. Minimálně v rámci schůzí, školení, služeb, neodmyslitelná je i ta spolková činnost. V čase minulém však byli záchranaři osobně ještě více provázáni. Nikdo nic moc neměl, nepodnikali, měli volný čas, který trávili pospolu. Dnes je při pátracích akcích složitě sehnat lidi. Pracuji na sebe, živí rodinu, platí hypotéky, nebo pro někoho pracují a ten dotyčný je nechce pustit z práce do práce.

Od listopadu 2001 jste náčelníkem Horské služby Krkonoše. Je rozdílný úhel pohledu na práci záchranaře HS jako dobrovolníka, řadového profesionála a náčelníka?

Náčelník HS má méně praktické práce, více administrativní. Proto je z mého pohledu hlavně úředníkem. Související pracovní agenda je rozsáhlé. Týká se smluvních vztahů s partnery Integrovaného záchranného systému, plánování a realizace školení, doškolení zaměstnanců, dobrovolných členů, metodických a partnerských vztahů s dalšími spolky a subjekty. Sedíme v kanceláři každý den. Dobrovolník neví, co ho ve službě potká, proto musí být schopen řešit úplně to stejné jako zaměstnanec – profesionál. Jsou záležitosti, které se týkají obecně každého, kdo takovou práci dělá, a je jedno, jestli je dobrovolník, zaměstnanec nebo náčelník. Když je vyhlášena akce, nejde říci ne, jako ve fabrice, když máte volno.

Lidských příběhů se šťastným koncem je jistě mnoho. Jsou však i ty nešťastné. Jak se vypořádáváte s pocity souvisejícími?

Šťastných příběhů máme kolem sebe naštěstí dostatek. Bohužel jsou i ty méně šťastné, ale není jich naštěstí tolik. Stačí však i jeden za rok. Bohužel úmrtí v horách je několik každý rok. Jsou to však spíše akutní zdravotní příhody. S lidským neštěstím a smrtí se vypořádává každý po svém, protože jsme každý jiný. I na pohled tvrdí chlapi záchranaři mají s neštěstím druhého člověka osobní emocionální problém.

Lidé by se měli seznámit s tím, co a jak se může v horách přihodit a jaká je reakce záchranařů po plánném poplachu. Kde a jak to zjistit?

Po každé akci je pro Českou tiskovou agenturu připravena krátká zpráva stručně popisující skutečnost. Je uložena v archívním úložišti na webových stránkách www.horskaslužba.cz.

Dron Horské služby Krkonoše k monitoringu terénu

Horská služba Krkonoše má moderní dron, kvadrokoptéru poháněnou elektromotorem. Drony jsou obecně novým zařízením, určeným na záchranné práce. Je tedy na místě zkoušet a zkoumat, k čemu všemu mohou být v terénu užitečné nad rámec toho, co s nimi bylo zamýšleno původně, uvedl mj. při konzultaci Marek Fryš z Horské služby Krkonoše.

Dron je certifikovaným bezpilotním létajícím prostředkem. Jako malý letoun je schopen prostřednictvím kamery, která je k němu zavěšena, monitorovat terén ze vzduchu. Je možné k němu připevnit kameru klasickou, s nočním viděním nebo termo kameru. Má přidělenou imatrikulaci, číslo, pojištění. Ovládat ho musí kvalifikovaný člověk s pilotním průkazem.

V Krkonoších jsou pro práci s drony cvičení tři piloti: v Rokytnici nad Jizerou, v Peci pod Sněžkou a ve Špindlerově Mlýně. Dle současné legislativy však dron nesmí létat bez očního kontaktu pozemního pilota. Proto není možné ho naprogramovat na monitoring míst např. v Labském dole prostřednictvím tzv. way pointů. Dalším omezujícím faktorem je kvalita počasí. Dron je relativně odolný vůči větru, ale musí létat za dobré viditelnosti.

V době pátracích akcí, nebo když spadne lavina, dobrá viditelnost většinou není. Proto je omezení použití zařízení k práci HS zatím výrazné. Tam, kde se utrhne

část sněhu na svahu a existují extrémní podmínky, může být užitečný právě dron, který pracuje na principu příjmu vysílání a prověří aktuální stav. Např. při monitoringu lavin, laviniště a pátrání v lavinách prostřednictvím napojení signálu na tzv. pips (lavinový vyhledávač). Pokud se podaří vyladit pips, může být napojen na dron. S připevněným zařízením zaletí do požadované oblasti a operátor s ním bude manipulovat podle síly signálu. Člověk vybavený pipsem, zasypaný pod lavinou, vysílá signál. Ten, kdo ho hledá,

reaguje na sílu signálu prostřednictvím dronu. Čím je signál silnější, tím je zřejmé, že je blíž. Operátor pozná, kdy se dron blíží nebo vzdaluje. V místech, kde bude signál nejsilnější, by mohla být do sněhu shozena přes elektronický zámek „fléra“ se závažím. Závaží zapadne do závěje a z něj bude vykukovat barevná látka, viditelná zdaleka pro pěší záchranaře. Dron nenahradí vrtulník ve smyslu vlast-

ního zásahu, ale výrazně přispěje k operativnější a lepší rekognoskaci terénu. Ušetří náklady tam, kde vrtulníku netřeba. Výhodou práce s dronem je ochrana lidí. Po pádu laviny a v čase následného lavinového nebezpečí nemusí být vysílání do terénu a neriskují život.

Foto: archiv firma Robodrone, Marek Fryš HELI-SPINDL.CZ

105 let od tragédie

Když byl v březnu roku 1913 odstartován v Krkonoších mezinárodní mistrovský závod v běhu na lyžích na 50 kilometrů, nikdo netušil, že vejde do dějin jako tragický příběh přátelství a vůle, kterou zdolala smrt. Při rychlé změně počasí každý bojoval sám za sebe a závodník Bohumilu Hančovi docházely ve vánici poslední zbytky sil. Po náhlém zvratu počasí zůstal tehdy na trati sám. Jeho přítel Václav Vrbata ho vyhledal a dal mu svůj kabát, ačkoli věděl, že tím nasazuje vlastní život. Hančova vůle zůstávala, ale ani ta nemohla zachránit zimou promrzlé tělo. Oba kamarádi nakonec opravdu zahynuli.

Vrbatova bouda, pomník na Zlatém návrší i Den Horské služby jsou vzpomínkou a připomínkou nejznámější krkonošské tragédie jako vyvrcholení mistrovského lyžařského závodu.

50 let od neštěstí pod lavinou

Byl slunný den, kolem jedenácté hodiny dopoledne vystupovala po levé straně lesa směrem vzhůru do hor výprava Poláků, Rusů a Němců. Když dorazili do dvou třetin Bíleho jaru (Bílého potoka) na polské straně Krkonoš, usadili se, svačili a odpočívali. Po chvíli se utrhli obrovský sněhový převis a lavina smetla devatenáct lidí, kteří našli pod sněhem smrt. Tři turisté byli zachráněni, jeden nebyl lavinou zasažen.

Při hledání obětí tři dny pracovali členové Horské služby. Dva výletníci z výpravy byli nalezeni až při jarním odtávání sněhu.

Snímek Valeriána Spusty staršího ze Špindlerova Mlýna, po pádu laviny, připomíná někdejší největší tragédii v Krkonoších, která se stala 21. března 1968.

Lavinoví psi zachraňují životy

Horská služba ČR má tzv. kynologickou brigádu s aktivními pátracími psy, kteří mají splněnou odbornou zkoušku, tzv. atest. Koordinaci práce s psovody za Horskou službu Krkonoše, ve spolupráci s Policií ČR, má ve své pracovní gesci Pavel Smejkal, který vysvětluje: „Horská služba ČR psovodům vytváří jasnou podporu a dává podmínky k práci.“

Na otázku: Co musí lavinový pes umět, aby obdržel certifikát?,

Pavel Smejkal uvádí: Zkouška má dvě části. Prověřuje, zda-li pes umí pracovat celoročně. V zimě musí ovládat pátrání ve sněhu. Na pokyn psovoda prohledává laviniště s úkryty v hloubce od jednoho do tří metrů. Psovod je zkoušen z lavinové problematiky. Musí umět vyhledávat nejen lavinovým přístrojem, ale musí umět používat související vybavení, mapy, GPS.. Nejznámější částí výcviku jsou laviny, odtud název lavinový pes.

Jaká rasa je vhodná a kdy začít s výcvikem?

Nejčastěji používáme německé ovčáky, kteří jsou samostatní, vydrží chlad, jsou dobře a rychle cvičitelní, inteligentní, houževnatí, vydrží dlouhodobě pracovat.

Mezi další vhodná plemena patří border kolie. Máme v brigádě i československého vlčáka, měli jsme labratory a chesapeake bay retrievra. Optimálně se začíná s výchovou a výcvikem od štěněte. Trvá rok až dva, než je pes schopen zvládnout zkoušku. Pracuje, dle zdravotního stavu, do věku 10 – 11 let.

Jak probíhá výchova štěněte?

Výchovu od útlého věku považujeme za nejvhodnější. Štěně se přirozeným způsobem sžívá s podmínkami, ve kterých bude sloužit. Stává se otužilým, získává potřebnou fyzickou kondici, dokáže se s jistotou pohybovat v přírodním i civilizovaném horském prostředí. Učí se komunikovat s lidmi, cvičí poslušnost. Současně je vedeno formou her k vyhledávání nejprve pánicka, následně pomocníků psovoda. Výcvik se během ročních období psíkovi ztěžuje. Nejprve hledá jen pod slabou sněhovou pokrývkou, pak přichází opravdová příprava v kurzech na lavinách.

Pracujete se psy také s „džípiestkami“?

GPS jsou při jakémkoliv pátrání velikou pomocí. Pes je vybaven speciálním vysílačem umístěným na obojku. Pokud odběhne dále a jeho štěkání by nemuselo být slyšet, psovod registruje pohyb na

své GPS. Ve chvíli, kdy pes není v pohybu, tzn., že pravděpodobně někoho našel, GPS zavibruje. Psovod lehce najde místo psiho zájmu.

Jak probíhá plošné pátrání?

Psovodi prochází terén vedle sebe v rojnici ve vzdálenosti zhruba 100 metrů. Každý z nich má určený přesně daný úsek a na GPS ohraničené koridory. Psovod vidí svého psa a jeho stopu, monitoruje i sousední psi, ví, co prohledají. Data se přenášejí do mapy. Z toho je i pro ostatní zřejmé, co je proesáno. Nasazení psa se přizpůsobuje větru. Pokud vane ze strany, stačí, aby se pes pohyboval po hraně koridoru a svých 100 metrů pokryje. Ve chvíli, kdy je bezvětrí, je těžký vzduch, máme ověřeno, že bezpečně cítí pach hledané osoby na 30 metrů.

Máte každoroční cvičení lavinových psů?

Horská služba Krkonoše pořádá každoroční výcvik lavinových psů. Během kurzu si členové HS kromě výcviku psů zopakují metodiku lavinové problematiky a zásahů. Psovodi se psy cvičí vyhledávání osob na předem připravených lokalitách, poslušnost a pohyb v lavinovém terénu. Společně s lavinovými preventisty trénují práci s lavinovými vyhledávači, provádějí rozbor lavinových zásahů, analyzují populačové plány pro lavinové nehody a kontrolují záchranný materiál.

Na jakém principu je postavena spolupráce záchranných složek?

Vyhledávání osob zavalených v lavinách patří v ČR do rukou psovodů HS, kteří jsou nejen dostupní v potřebném čase přímo v horských oblastech, ale mají speciální výcvik a odpovídající vybavení pro ostatní zásahy. Každoročně jsou psi zapojeni do mnoha pátracích akcí. A protože členové HS, resp. psovodi, žijí v různých pohořích a nikdy neví, kdy a kde budou nasazeni, a to nejen na horách, ale kdekoli doma nebo případně i v zahraničí v rámci integrovaného záchranného systému ČR, tomu všemu přizpůsobují výcvik. Časté je právě plošné vyhledávání ve spolupráci s Policií ČR. Dle Adolfa Klepše, bývalého náčelníka HS Krkonoše, zástupnost mezi oblastmi a vzájemná spolupráce dobře funguje.

Kaplička na hřebenech jako Památník obětem hor

Při krásném počasí málokoho z procházejících kolem Památníku obětem hor v sedle mezi Luční a Studniční horou směřem ke Sněžce napadne, že toto místo je jedním z nejdrsnějších v celých Krkonoších.

Zdejší kaplička tu nebyla postavena náhodou. Připomíná tragické osudy mnoha lidí, kteří v horách přišli o život. Památník spravuje Správa Krkonošského národního parku. V nedávné době prošel zásadní rekonstrukcí.

Kaplička v nadmořské výšce 1 509 metrů n. m. připomíná místo, které zásluhou častých mlh a sněhových bouří nemá dobrou pověst. Má však také spolu s blízkým Rennerovým křížem úzký vztah k Bílé louce, pro něž bylo sedlo mezi Luční a Studniční horou místem doslova osudným.

Kaplička byla postavena na památku Václava Rennera, který tu zahynul v roce 1798 při svážení dřeva z Lahrových Bud. Roku 1856 zde málem zmrzla Monika Rennerová, kterou náštěstí stačil zachránit její syn.

Nedaleký Rennerův kříž označuje místo, kde zemřel její otec Jakob Renner, když zabloudil ve sněhové bouři v pravé poledne 11. dubna 1868. Nebezpečno zde bylo nejen pro Rennera.

Na stejném místě zahynul ještě 16. září 1871 tiskařský mistr z Čech se svou ženou a kupodivu i se dvěma psy.

V roce 1957 byla kaplička upravena a věnována památce obětí hor. Je pietní vzpomínkou na všechny zde tragicky zesnulé a především varováním všem, kteří jdou právě kolem.

Stezka korunami stromů Krkonoše

Na úpatí Černé hory v Janských Lázních vystoupejte od kořenů stromů do výšky 45 metrů až ke korunám lesních velikanů, z nichž některé jsou staré 150 let. Vedle podzemní expozice vás čekají didaktické zastávky, v rámci kterých se dozvíte mnoho zajímavostí o krkonošském smíšeném lese.

„Výběr lokality ke stavbě Stezky probíhá s pečlivostí a s ohledem na šetrnost k přírodě. Je místem, kde můžeme lidem ukázat, jak vypadá pěkný a zdravý les,“ uvedl Jan Hřebačka, ředitel Správy KRMAP. „Prostřednictvím kořenové části vysvětlujeme, jak je pro život lesa důležitá půda. Cílem je poskytnout zábavnou formou informace, které nejsou v učebnicích. Všechno zajímavé si přečtete na větších panelech a čtyřiceti menších informačních tabulkách,“ shrnul J. Hřebačka.

Skupinky mohou využít služeb průvodce a vybrat si ze tří programů: „Jak vypadá pěkný les“, „Les od kořenů po korunu“ a „Lesní underground“. Vedle vzdělávacích zastávek nabízí Stezka zábavně pojaté stanice s řadou adrenalinových prvků. Vyzkoušet můžete např. udržení rovnováhy v průhledu, který pod sebou odhaluje zdánlivě nebezpečnou propast. „Asi největším adrenalinovým lákadlem je suchý tobogán v délce více jak 50 metrů, který se vine uprostřed vyhlídkové věže. Všechny prvky jsou důkladně zabezpečeny. Bezpečnosti je věnována

maximální pozornost,“ uvedl F. Pekárek, jednatel společnosti Stezka korunami stromů Krkonoše.

Podzemní dimenze

„Před deseti lety se zrodila první myšlenka stezek v korunách stromů s hlavním limitem bezbariérovosti,“ uvedl Filip Pekárek a doplnil: „První stezky jsme postavili v bavorském národním parku. Pak jsem začal hledat možnosti její stavby v Čechách. Jsem z Jižních Čech, a tak je vcelku logické, že jako první mi padla do oka lokalita Lipna. Ta zatím drží prim v návštěvnosti. Každá stezka je jiná, má svá specifika. Ovšem ta v Krkonoších má další dimenzi, dostali jsme se s ní pod zem.“

V hlavní roli krkonošský endemit

„Krkonoše mají 5–6 milionů návštěvníků ročně. Nejčastěji směřují na vrcholy hor. Aktivitu v podhůří napomáhají směřovat hosty také jinak,“ uvedl Radek Drahný, tiskový mluvčí Správy KRMAP, a pokračoval: „Víme, co lokalitě takové dílo přine

nese a tím zapadá do vize pro budoucí léta. Když byla vymyšlena lokalita v ČR, Správa KRMAP přivítala výběr právě v Krkonoších. Mezi podmínkami byly např. národní park, zdravý a bohatý les, místo pro související infrastrukturu, kte

rou stezka potřebuje. Byla to velká výzva, ale také jasně téma: ukázat krásný smíšený les v okolí, přirozený stav stromů jako jsou smrky, buky, jeřáby, jedle, semenáčky až po odrůstající velicí, ale také unikátní koncept podzemí od kořenů, který si nikde jinde nemůžete prohlédnout. A také představit zdejší endemit „vretenovku utajenou krkonošskou“, jeden centimetr dlouhého mlže, resp. šneka, kterého je zde nejvyšší výskyt.“

Stezka je dostupná všem, je bezbariérová

Stezka, postavená zdokonalenou technologií, je otevřena celoročně, denně, s výjimkou 24. 12. Pro rodiny, seniory a držitele průkazu ZTP/P je zlevněné vstupné. Provoz může být přerušen pouze v případě extrémní námrazy, silného větru anebo za bouřky. Zvířátkům je vstup z hygienických a bezpečnostních důvodů zakázán. Ani malý pejsek v tašce není dovolen. Pod stezkou je tiché zázemí s cca 20 kotci různých velikostí. Klíče si vezme majitel zvířátka k sobě.

Rozhovor se sjezdařem Bohumírem Zemanem

Rodák ze Špindlerova Mlýna, čtrnáctinásobný mistr republiky, který od svých 16 roků jezdil deset let Světový pohár. Více než třicetkrát se umístil v první patnáctce. Dvakrát startoval na Zimních olympijských hrách, dvakrát na Mistrovství světa. V roce 1981 se stal vítězem Světového poháru v rakouském Kitzbühelu ve slalomu a sjezdu na Hahnenkamm. Vlastní řadu dalších vynikajících trofejí, např. za 4. místo v kombinaci slalom, sjezd a obří slalom z roku 1980 na Olympiádě v Lake Placid, a mnohé další. V letech 1986 –1989 trénoval juniory ve Středisku vrcholového sportu ve Vrchlabí, od roku 1990 národní mužstvo slalomářů v Lichtenštejnsku.

Rodiče Bohumíra „Bobase“ Zemana z Domažlicka se s láskou k horám přestěhovali na Přední Labskou u Špindlerova Mlýna. V necelých dvou letech postavili malého Bobase na lyžičky.

Táta měl vřelý vztah ke sportu. Když jsem měl v šesti letech nastoupit do první třídy, zrušili jednotřídku na Labské, kde učila moje mamka. Tehdy tam docházelo asi deset dětí. A tak jsme začali dojíždět do školy ve Špindlu. Ráno to byl většinou boj. V zimě se nechtělo vstávat do velkého chladu v místnosti, kde vyhasla kamna. V časovém presu jsem doháněl školní autobus a často se stalo, že jsem ho nestihnul. Dostat se od baráku, kde jsme bydleli, dolů na autobusovou zastávku, byla dětským očima šílená vzdálenost. Tak jsem měl denní dostihy. Když nachumelilo, museli jsme si razit cestu sněhem dolů k silnici vlastními těly jako buldozer. Hodně pomohlo, když pan Bulva ze sousedství, který měl hospodářství, zapráhl kobylu před saně s břevnem, a pustil se z kopce. Tím sniž trochu udusal, pak se dalo na lyžích jakž takž sjet. Když přšelo, po trávě to dobře klouzalo, častokrát jsem měl mokry zadek, bláto všude. Když jsem

autobus nestihl, musel jsem mazat po silnici pěškobusem. To byl pro mě největší trénink. Jako utrpení jsem to však nikdy nehodnotil. Jinak se nešlo do školy dostat.

Jaké byly Vaše lyžařské začátky?

Vzpomínám si, jak jsme na stráni blbli

Slavný závod na Hahnenkamm, jehož kombinace je počítána mezi nejprestižnější závody. Vítězové jsou, vedle olympijských vítězů a mistrů světa, zvaní na tzv. závody „Legend“. Jejich jmény jsou označeny kabiny sedačkové lanovky z Kitzbühelu na Hahnenkamm. Jméno Zeman je tam rovněž zastoupeno (pozn.: za vítězství v kombinaci za SL a SL v roce 1981). Bohumír Zeman byl vyznamenán bronzovou medailí FIS za rozvoj alpského lyžování. Je členem výboru FIS pro EP a pravidelně je zván na světové kongresy FIS.

litiky považováno za buržoazní sport. Pro mě, jako závodníka, však velice motivační. Mohl jsem cestovat do zahraničí, koukat po světě a vydělat nějaké penízky. Jinak to tehdy moc možné nebylo.

Uplynula řada let od vítězství na Hahnenkammu. Jak ho vnímáte dnes?

Rakušané si vítězů tohoto závodu považují dodnes. A to mě, jako lyžaři, úplně stačí. Pro mě je to nejvíc. Závod v kombinaci slalom x sjezd je považován za jeden z nejtěžších na světě. Je zvykem, že vítězové mají na lanové dráze tzv. svoji kabinku, která vozí jméno sportovce. Je na ní zvěčněno a zvýrazněno mé jméno se státní vlajčkou, uvnitř kabinky cedulka s bližším popisem. Při významných akcích mě zvou do Kitzbühelu.

Co se ve Vašem životě odehrává v současnosti?

Ještě donedávna jsem byl ve velkém pracovním zápřahu. Dnes už se mohu zabývat tím, čím chci a kdy chci. Mohu si v klidu přečíst noviny a dát kafe. Zásadně jsem změnil způsob života. Podnikám, dělám, co stíhám a co mě baví. Předtím toho bylo tolik, že to bylo na hranici zdravého žití.

Mezi Vaše životní kapitoly patří trenérství, pořadatelsví mezinárodních sportovních podniků či pozice starosty Špindlerova Mlýna. Jaké je ohlédnutí?

Na začátku devadesátých let jsem pracoval tři roky v Lichtenštejnsku a trénoval národní družstvo mužů. Tři kluci z mého týmu vyhráli Světový pohár. Byla to dobrá generace závodníků. Ucházet se o post a práci starosty ve Špindlu mě přiměla snaha vyčistit městský úřad a jeho okolí od bolševicko estébácké garnitury lidí, připravit Územní plán, aby

po lyžařské stránce pozvedl Špindlerův Mlýn a aby se vylepšilo celospolečenské klima této horské vesnice. Něco se podařilo, něco méně. S kolegy jsme v devadesátých letech začali pořádat FIS závody, Alberon cup, paralelní slalomy v závěru sezony. Následovaly Evropské poháry, po nich Světové poháry. Nedělali jsme to za státní peníze, ale za své. Všechny finance a zodpovědnost byly jenom na nás. Světové poháry proběhly tři, poslední v roce 2011. Již nyní víme, že v roce 2019 ve Špindlu proběhne další Světový pohár ve sjezdovém lyžování. Se Světovými poháry to je zhruba tak, jako s Kitzbühelem. Jedná se o jednu z mála akcí, o které se lidé v celé Evropě i za vodou něco pozitivního dovědí. Tím, že do Krkonoš přijede pár set lidí, získají hory renomé mezi celou lyžařskou veřejností. V plánu je v roce 2020 nebo 2021 uspořádat ve Špindlerově Mlýně technické finále Evropského poháru ve slalomu a obřím slalomu, který jedou ženy i muži. Taková akce na půdě ČR ještě nebyla. Zda-li bude pořádána, se brzy dozvíte.

Foto: archiv B. Zeman.

Snowboarding ve snowparcích

Vedle sjezdového a běžeckého lyžování si pozornost zaslouží i snowparks s U-rampou, Big Air skoky a dalšími překážkami i podobnými zábavnými a terénními prostory.

Vývoj snowboardingu a freestyleového lyžování a jejich rozšíření do těch nejnižších věkových skupin jsou příčinou stále většího zájmu o adrenalinové vyžití při snowboardingu nebo lyžování. Snaha vyhovět potřebám a zároveň zajistit bezpečnost provozu oddělením různých typů návštěvníků, byla důvodem vzniku snowparků v zimních střediscích. Perfektně a denně upravovaný snowpark je v dnešní době součástí portfolia služeb. Jedním z hlavních cílů, vedle rozvoje, je každodenní garance úpravy, jak strojové tak i ruční, včetně barevně označených odrazů. To je jeden z nejdůležitějších aspektů. Sebelepší snowpark nebo jiný terénní prostor, když není upravený, je nepoužitelný a nebezpečný. Momentální trend vývoje v oblasti vybavení snowparků je vysoký, stejně jako osvědčená kvalita specializovaných překážek a závodních tratí. „Milovníci snowboardingu mohou i v letošní sezóně v krkonošských skiareálech počítat s rozsáhlými prostory snowparků a překážek v perfektní kvalitě údržby, s mnoha akcemi většího či menšího rozsahu, nabízejícími jak možnost aktivní účasti tak atraktivní podívanou na špičkové sportovní výkony,“ uvedl Petr Najman, odborník na stavbu snowparků.

Foto: archiv Marek Teyssler a Michal Prouza.

i Kromě rozšíření nabídky pro klienty jsou často právě prostory snowparků místem konání různých kulturních a sportovních akcí amatérské i profesionální úrovně. Kde v Krkonoších najdete snowparks i termíny v nich pořádaných akcí? www.holidayinfo.cz (střediska) nebo www.krkonoše.eu

Kulatá i méně „zakulacená“ výročí

Svazek Krkonoše sdružuje čtyři desítky měst a obcí. Každé místo a místočko v horách a podhůří má svoji bohatou tradici a žije plnohodnotným životem. Každoročně si zdejší lidé v místech svých bydlišť, pracovišť a působišť, připomínají nějaká významná, kulatá či méně zakulacená výročí. A tak jak nesmlouvavě běží život, výročí se v periodách opakují. Jsou důvodem ke společnému setkávání, zamyšlení nebo oslavě. Pokud máte zájem nahlédnout blíže do historie nebo současnosti jednotlivých krkonošských míst, prohlédněte si jednotlivé webové stránky měst a obcí. Každý jejich správce právě na nich svá významná výročí připomene. Všechny pohromadě je najdete na www.krkonoše.eu.

Například v Černém Dole na rok 2018 připravují oslavy 140. výročí založení Sboru dobrovolných hasičů v Čisté v Krkonoších, který vlastní historickou hasičskou stříkačku z roku 1888. V Dolním Dvoře byla v roce 2003 (před 15 lety) vyhlášena památným stromem lípa srdčitá u staré poštovní cesty z Dolního Dvora do Vrchlabí. Její výška je 25 metrů, obvod kmene 628

centimetrů ve výšce 1,3 m, věk je odhadován na 200–300 let. Z let 1511–1518 (500 let) pocházejí základy kostela v Dolním Lánově a přestavba Carlem Valmadim z let 1599–1603 (415 let). Katolický novogotický kostel sv. Alžběty Duryňské v Prosečném vznikl jako projev loajality k habsburské monarchii, k uctění 50. výročí nástupu na trůn císaře Fr. Josefa II. (1898–

120 let), pozdějšího manžela Alžběty (Sisi). Z lánovské Špičky (Lánovský kopec) r. 1778 (240 let) pozoroval pruský král Friedrich II. rakouské pozice, údolí Malého Labe se stalo válčištěm (tzv. Bramborová válka či Zwetschenprügel).

A např. v roce 1987 (před 30 lety) přebírala záštitu nad běžeckým lyžařským závodem

Krkonošská 70 po ÚV ČSTV a TJ RH Hradec Králové TJ Loko Trutnov. Tehdy dostal závod název „Krkonošská sedmdesátka“ - memoriál doc. dr. Miroslava Hlaváčka. Vytrvalostní Krkonošská 70 navazovala v té době na tradici závodu „Po hřebenech Krkonoš“, lyžařského veřejného závodu desetiletných hlídek mužů a pětičlenných hlídek žen. Přejmenovaný závod

se jel částečně po nové trase, ale tradice z roku 1955 zůstala zachována. Dlouhověkou až výjimečnou historií jednoho z nejstarších lyžařských vytrvalostních závodů podtrhuje skutečnost, že Krkonošská 70 byla příčinou či důsledkem vzniku dnes asi slavnějšího lyžařského maratonu Jizerská 50.

Muttichovy němé značky vznikly v roce 1923 (před 95 lety)

Akademický malíř Kamil Vlastimil Muttich (1873–1924) stál u zrodu souboru tří desítek grafických symbolů, umístěných na hřebenech hor. Při extrémních meteorologických podmínkách spolu s tyčovým trasováním dobře zorientují a dovedou k cíli. K. V. Muttich často pobýval ve Vysokém nad Jizerou a rád lyžoval. Jeho značky ze silného plechu byly poprvé vyvěšeny na nejexponovanějších místech hor od Harrachova až po Janské Lázně v zimě 1923/24. Osvědčily se. V podobě červených piktogramů vhodné a účelné doplňují klasické turistické značení. Rozeznáte je i při nízkých teplotách, silném větru a velké vlhkosti vzduchu. Jsou srozumitelné a nezakryje je ani hustá námraza.

Až v zimě pojedete na běžkách nebo půjdete sněhem kolem některé z nich, zkuste si připomenout, co má podle pana Mutticha vyjadřovat.
➤ Hvězdička pro obec Harrachov – Nový svět má připomínat odlesk křišťálu z tamních proslulých skláren.
➤ Kříž jako křížovatka cest označuje Špindlerův Mlýn.
➤ Lehce srozumitelné značky hřebenových bud: D – Dvoračky, K – Klínové boudy, P – Petrovka, M – Martinovka, apod.
➤ Jasný symbol pro Hrnčířské boudy – hrníček.
➤ Pro Černou boudu na Černé hoře, původ-

ně pojmenovanou Na Černé pasece, zvolil Muttich kosočtverec vystihující vymezený prostor paseky a později luční enklávy.
➤ Značka Luční boudy začíná u symbolu pro Hřeben – tedy u plného trojúhelníku a u Sněžky – obrysu trojúhelníku. Značka pro Luční boudu původně vypadala jako trojúhelník, ovšem umístěný na rovné čáře a měla vystihovat Bílou louku a boudu na ní stojící. Jenže obalená námrazou vypadala podobně jako symbol pro Hřeben a pokud by si někdo ve špatném počasí značky spletl, mohlo to mít i velmi nepříjemné důsledky. Proto byl symbol pro Luční boudu otočen o 180°.

55 let od založení Krkonošského národního parku

Krkonoše – ostrov tundry uprostřed Evropy – jsou unikátní mozaikou ekosystémů. Svahy hor osídlují horské lesy a louky, horní partie plochých hřebenů porůstá borovice kleč, alpinské trávníky a rašelinná společenstva. Druhově bohaté jsou karové oblasti, vzniklé působením ledovců v minulosti. Pro tuto výjimečnost a krajinnou hodnotu byly v roce 1963 vyhlášeny Krkonoše národním parkem. Jsou nejstarším národním parkem České republiky. Péči o území je pověřena Správa Krkonošského národního parku se sídlem ve Vrchlabí.

„V Krkonoších se díky unikátním přírodním podmínkám vytvořila a uchovala oblast arкто-alpínské tundry, která je přírodní klenotnicí toho nejceňnějšího, s čím se lze v našich horách setkat. Příběh vzniku arкто-alpínské tundry je jedinečný. V období čtvrtohorního zalednění postupoval ze severu ledovcový štít, s nímž pronikala až do střední Evropy severská tundra. Hřebeny hor se staly křížovatkou, na které došlo ke sblížení severské a alpské přírody. Když se později výrazně oteplilo, ledovce opět ustoupily k severu nebo do vysokých poloh Alp. V té době se nejvyšší hřebeny Krkonoš staly ostrovem, který od ostatních pohoří dělily rozlehlé středoevropské lesy. V dlouhodobé izolaci se zde ocitlo mnoho zástupců flory a fauny dávných dob ledových. Unikátů, které si zaslouží naši pozornost a ochranu.“

Motto: „Správa Krkonošského národního parku chrání přírodu Krkonoš. Krkonoše mají něco tak vzácného, co nenajdeme nikde jinde na světě. A proto musíme Krkonoše chránit podobně, jako chráníme historické památky.“

Z knihy Správy KRMAP: „Krkonoše - Tundra v srdci Evropy.“

Knihu Správy KRMAP: „Krkonoše - Tundra v srdci Evropy.“ můžete získat, pokud se zúčastníte naší čtenářské soutěže. Odpovězte na otázky na str. 16.

55 let od dostavby nákladní lanovky Černý Důl – Kunčice

Krajinu mezi Černým Dolem a Kunčicemi nad Labem protíná unikátní lanovka s nejdelší nákladní lanovou dráhou ve střední Evropě. Byla postavena v letech 1959 až 1963 jako poslední svého druhu v Česku.

Nákladní lanová dráha, dlouhá přes osm kilometrů, je založena na dvoulanovém systému nosných lan a nekonečného tažného lana. Vozíky, kterých je na trase lanové dráhy 250, se pohybují po nosném laně a pomocí upínacího zařízení jsou připnuty k obíhajícímu tažnému lanu. Celá trasa je z důvodu snadnější údržby a výměny jednotlivých nosných lan rozdělena do osmi úseků, jednotlivé úseky jsou napínány pomocí tzv. napínacích stanic. Na celé trase je umístěno celkem 49 podpěr. Lanovky si všimnete při cestě autem z Vrchlabí do Trutnova. Nad hlavami uvidíte lana se zavěšenými vozíky. Pod nimi je bezpečnostní síť nad silnicí. Zajímavostí je, že ke svému chodu nepotřebuje prakticky žádnou energii. Funguje na spádovém systému. Z výše položeného lomu jedoucí vozíky naplněné vápencem „přetahují“ lehčí prázdné vozíky směřující od níže položených Kunčic. Pouze k prvnímu rozjetí se použije elektromotor. Ten pak slouží jako brzda a zároveň vyrábí elektřinu pro část zařízení lomu. Lanovka přepraví za směnu až 800 tun vápence, ze kterého v Kunčicích dělají mletý vápenc pro odsíření elektráren a vápencový písek pro výrobu suchých omítkových a maltových směsí.

Před 70 lety byla uvedena do provozu jednosedačková lanovka na Pláně ve Špindlerově Mlýně

Po skončení 2. světové války se funkcionáři Svazu lyžařů zabývali myšlenkou výstavby sedačkových lanovek v českých horách. Pozornost obrátili především na nejnavštěvovanější Krkonoše a Šumavu. Jako první se podařilo postavit sedačkovou lanovku ve Špindlerově Mlýně. Z dnešního hlediska je zajímavé, jak poměrně dlouho bylo uvažováno o stavbě lanovky na Kozí hřbety. Příliš velké náklady stavby a potřeba zabezpečovacích zařízení hřebenu, která by kazila vzhled krajiny, plán zhatily. Nechyběly ani úvahy o oblasti Studniční hory s přístupem z Pece pod Sněžkou. Nakonec byli všichni příznivci naklonění stavbě lanovky ze Špindlerova Mlýna na Zlaté návrší. Konečný výběr lokality nesporně ovlivnil i aspekt převahy turistického lyžování nad sportovním. Výbor Svazu lyžařů ČSR rozhodl, že zvolená trasa lanovky musí vyhovovat jak turistickým požadavkům, tak zájmům sportovního lyžování. A proto bude v místech sportovního lyžařského areálu ve Svatém Petru vedle skokanského můstku. Trasa povede na Pláně a tím zpřístupní dosud odlehle terény Stohu, Planiny, usnadní přístup ze Špindlerova Mlýna na Liščí hřeben a k Výrovce.

Projekt byl připraven v červnu, za tři měsíce, ještě před příchodem mrazu, se začaly betonovat základy stanic a podpěr. Dlužno připomenout, že po válce byl velký nedostatek stavebního materiálu, strojních a elektrických součástek. Příched dramaticčnosti měla i doprava „lanáče“ o hmotnosti 10 q na horní stanici. Jeho posouvání metr po metru v členitém terénu trvalo pět dní. První zkouška nové lanovky se uskutečnila 11. dubna 1947. Návštěvníkům začala lanovka Fr. Wiesner sloužit po kolaudaci 10. května 1947. Měřila 1055 metrů, s převýšením 330,4 metrů, přepravní kapacitou od 180 do 225 osob za hodinu a výkonem motoru 45 kW zimní dopravní rychlostí 1,5 m/s. V souvislosti s rozhodnutím pořádat v roce 1964 mezinárodní zimní universiádu právě ve Špindlerově Mlýně, bylo přistoupeno k modernizaci lanové dráhy. Rekonstrukce začala v srpnu 1963 a trvala do poloviny ledna 1964, kdy byl zahájen provoz prodloužené trasy vedoucí až k vrcholu Přední Planiny (od té doby se délka nezměnila).

Z textů Ing. Miroslava Jedličky, CSC. a Ing. Petra Vychodila

Josef Nedoma, jednosedačková lanovka na Pláně, rok 1960, archiv Petr Nedoma.

Eva Stoklasová, jednosedačková lanovka na Pláně, rok 1957. Foto: archiv Jaroslav Stoklasa.

V roce 1993 – před 25 lety zařadila Ramsarská konvence krkonošské mokřady do světového seznamu unikátů

2. února Světový den mokřadů

Rozsáhlé komplexy subalpínských mokřadů náležejí mezi nejpožoruhodnější biotopy Krkonoš. Největší rašeliništní komplexy náhorní planiny východních a západních Krkonoš – Úpské rašeliniště a Pančavská louka - byly před pětadvaceti lety, v roce 1993, zařazeny mezi nejvýznamnější mokřady světa v rámci tzv. Ramsarské úmluvy.

Rašeliniště na hřebenech Krkonoš jsou součástí krkonošské arкто-alpínské tundry a výrazně je ovlivňuje chladné klima. Roční průměrné teploty se pohybují kolem 0 °C, roční úhrn srážek dosahuje zhruba 1 500 mm a souvislá sněhová pokrývka zde leží od začátku listopadu do konce dubna. Takové klimatické podmínky jsou srovnatelné s horskými oblastmi Norska a Švédska. To vysvětluje, proč se v těchto polohách Krkonoš vyskytuje tolik severských a vysokohorských druhů. V Krkonoších jsou k vidění dva typy rašelinišť. Úpskému nebo Pančavskému rašeliništi se říká vrchoviště. Lesní rašeliniště najdete na Černé hoře. Kromě jezírek s vodou jsou v rašeliništi taky kopečky – bulty, tvořené hustě narostlými rašeliničky.

Rašeliniště jsou velice citlivá. Proto leží většina krkonošských rašelinišť v 1. zóně KRMAP, kde je pohyb volným terénem zakázán.

Jilemnice

historické město

Město s tradicí, zázemím pro turisty a především jedno z mála měst našich nejvyšších hor, které si dodnes dokázalo zachovat svou historickou tvář.

K návštěvě vás zve Masarykovo náměstí s historickou budovou radnice, Krkonošské muzeum, které najdete nedaleko náměstí v zámku hraběcího rodu Harrachů, Zvědavá ulička, kostel sv. Vavřince a mnoho dalších zákoutí malebné Jilemnice. **Přijďte pobejt.**

Město Jilemnice
www.mestojilemnice.cz
www.ic.mestojilemnice.cz

Nabídka inzerce

v Krkonošské sezoně

- Máte zájem zviditelnit své podnikatelské aktivity?
- Představte je čtenářům na stránkách Krkonošské sezony.
- Tento prostor je určen právě vám!

www.krkonose.eu

ADVENT 2017 V KLÁŠTEŘE HOSTINNÉ

3. 12. / 15:00
VERNISÁŽ VÁNOČNÍ VÝSTAVY
Betlémy a vánoční ozdoby
5. 12. 2017 - 31. 1. 2018

9. 12. / 09:00 - 16:00
ŘEMESLNÝ JARMARK
Ukázka a nabídka řemeslných výrobků, výtvarné dílny pro děti, občerstvení

17. 12. / 17:00
ADVENTNÍ KONCERT
KRKONOŠSKÉ COLLEGIUM MUSICUM

Městské muzeum i galerie antického umění jsou otevřeny celoročně.
Otevírací dobu najdete na www.klastehostinne.cz

ALDROV
Vítkovice v Krkonoších
Moderní lyžařské středisko v Krkonoších nabízí ideální podmínky pro rodinnou dovolenou, mládež a seniory. Dostatečná přepravní kapacita, denně upravované sjezdovky, noční lyžování, skiservis, skiškola a běžecké tratě. Nejlépe hodnocený snowpark v Krkonoších! Ubytování v obci s nezapomenutelným výhledem na západní Krkonoše umocní Vaši zimní dovolenou.
www.skialdrov.cz
tel.: +420 481 582 730
e-mail: obec@vitkovicevkrk.cz

ZDARMA

Krkonošské pivo Friesovy boudy

Uspořádejte u nás firemní akci v měsících květen, červen, září a říjen a získáte prohlídku pivovaru s degustací piva Fries zdarma!
info@friesovyboudy.cz
www.friesovyboudy.cz/aktivity
tel.: +420 724 230 884

Co je Evropské seskupení pro územní spolupráci NOVUM (ESÚS)?

Na otázku odpověděl Miroslav Vlasák, zástupce ředitele ESÚS NOVUM, starosta Žacléře: "ESÚS NOVUM bylo založeno 15. 9. 2015 na Sněžce, podpisem Úmluvy o založení a Stanov. Zakladateli jsou z české strany: Liberecký, Královéhradecký, Pardubický a Olomoucký kraj a české části Euroregionů Nisa a Glacensis, z polské strany Dolnoslezské vojvodství a polské části Euroregionů Nisa a Glacensis. Právní subjektivitu získalo ESÚS v závěru prosince 2015 zápisem do registru ESÚS vedeným u Ministerstva zahraničí Polské republiky. ESÚS je založeno podle práva Evropské unie s cílem posílit, usnadnit a rozšířit česko-polskou přeshraniční spolupráci, pro posílení hospodářské a sociální soudržnosti oblasti, ve které působí. Jedná se o nejvyšší formu přeshraniční spolupráce. Sídlem ESÚS je Jelení Hora v Polské republice.

ESÚS NOVUM se od počátku své činnosti aktivně zapojilo do přípravy projektů, které mohou pomoci s plněním cílů jeho vzniku. Svoji činnost zahájily zřízené pracovní skupiny, konkrétně se jedná o oblasti hospodářská spolupráce, životní prostředí, ochrana zdraví a bezpečnost, doprava, územní plánování a administrativní problémy. Právě činnost pracovních skupin vedla k námětům na již zmíněné projekty.

V oblasti Krkonoš řešíme, v rámci jednoho z projektů, problematiku spolupráce zdravotnických záchranných služeb na pohraničí (partnery jsou ZZS Liberecké-

ho, Královéhradeckého a Olomouckého kraje a jejich partneři z polského území). V oblasti dopravy jsme zorganizovali dvě konference k dostavbě tolik potřebné dálnice D11 a jejího pokračování na polské straně S3. V poslední době jsme se zapojili do práce pracovní skupiny Svazku obcí Krkonoše, který řeší železniční dopravu a ve spolupráci s Královéhradeckým krajem pracujeme na řešení přeshraničních železničních spojení," uzavřel výčet Miroslav Vlasák.

Skiareál ve Špindlu se připravuje na zimu

Lyžařům nabídne novou lanovku na Horních Mísečkách

Novinkou nadcházející zimní sezóny ve Špindlerově Mlýně bude nově postavená čtyřsedačková lanovka vedoucí z Horních Míseček na Medvědin. Skiareál rozšiřuje v této lokalitě i zdejší oblíbenou sjezdovku, takže půjde o ideální místo pro rodiny s dětmi nebo začátečníky.

Skiareál letos opět zvyšuje komfort pro návštěvníky lyžařského střediska, když investoval 50 milionů korun do stavby čtyřsedačkové lanovky vedoucí z Horních Míseček na Medvědin. Jde o původní čtyřsedačku, kterou ve Svatém Petru nahradila současná šestimístná lanovka na Pláně. Skiareál ji kompletně repasoval a vyměnil opotřebované díly. Nové je čalounění sedaček i nástupní brány. Zdejší oblíbená sjezdovka Machytky se navýšila o 1,5 hektaru. Díky nové lanovce zjednoduší skiareál návštěvníkům jízdu z parkoviště na Medvědin, zkrátí dobu odbavení a celkově jim nabídne podstatně větší komfort jak přepravy, tak lyžování. Novinkou letošní zimní sezóny je také Burton snowpark na Horních Mísečkách pro milovníky snowboardingu a freestyleového lyžování. Má zcela novou dispozici i pod trasou nové lanovky a využít jej mohou začátečníci i zkušení jezdci.

25 km sjezdovek, Fresh Track i měřená trať obřího slalomu

Špindlerův Mlýn nabízí i v letošní zimní sezóně nejvíce sjezdovek v jednom areálu z České republiky. K dispozici je 25 kilometrů denně upravovaných tratí všech obtížností a téměř stovka kilometrů běžeckých tratí. Ze Svatého Petra zajišťuje komfort moderní vyhřívaná šestimístná lanovka s bublinou proti nepříznivému počasí. Užít si můžete i večerní lyžování na Hromovce, nejdelší osvětlené sjezdovce v Čechách, Funtrack se spoustou překážek pro učení nových triků na snowboardu i lyžích, nebo Fresh Track - ranní lyžování na čerstvě urolbované sjezdovce ještě před oficiálním spuštěním lanovek s bohatou horskou snídaní. Novinkou letošní zimy je měřená trať obřího slalomu pro veřejnost Audi Race Track. Ta bude každé ráno nově vytčena na upravené sjezdovce ve Svatém Petru v horní části černé sjezdovky. Lyžaři si mohou vyzkoušet závodní trať se vším všudy od startu až do cíle a svůj čas si porovnat s časem nejznámějšího českého sjezdaře Ondřeje Banka. Toho bude možné vidět ve Špindlu na řadě eventů. Během sezóny s ním dokonce skiareál chystá i závody, takže si zájemci budou moci s Bankem poměřit na trati obřího slalomu své lyžařské schopnosti.

Bohatá après-ski zábava

Ve Špindlerově Mlýně se nebudete nudit ani bez lyží či snowboardu. Špindlerův Mlýn nabízí řadu aktivit a atrakcí pro celou rodinu. Oblíbenou atrakcí je Špindlerovské LEDÁRIUM u horní stanice lanovky Svatý Petr - Pláň. Originální výstavu ledových soch nabízí Skiareál návštěvníkům již třetí zimní sezónu, letos se mohou přichodit těšit na umělecká díla ve stylu Star Wars. Unikátní expozici tentokrát doprovází i tematická audiovizuální show. Ledárium láká i večer, Skiareál proto nabízí letos i možnost večerní návštěvy, kdy ledový chrám působí obzvlášť magicky. Během dovolené ve Špindlu si můžete užít i pravidelné víkendové akce ve Svatém Petru, Snow show i mezinárodní sportovní závody. V centru města nebude chybět ani oblíbené kluziště s půjčovnou bruslí nebo základní hokejovou výzbrojí. A skvělá je v největším krkonošském středisku i gastronomie. Skiareál letos zrekonstruoval samoobslužnou restauraci na dojezdu sjezdových tratí ve Svatém Petru. Moderní restaurace Stadion má nový interiér a vyšší kapacitu k sezení. Novou přístavbu získala i oblíbená panoramatická restaurace Na pláni na hřebenech hor, kde si můžete objednat i tzv. zážitkovou večeři.

S GOPASS kartou levněji

Skiareál již třetím rokem nabízí výhodný GOPASS věrnostní systém, který má v krkonošském středisku již více než 80 tisíc registrovaných členů. A počet zájemců stále stoupá. S věrnostní čipovou kartou mají lyžaři řadu výhod. Skipasy mohou nakupovat přes e-shop www.gopass.cz za výhodnější cenu než u pokladny. Členové mají levnější občerstvení v restauracích a après-ski barech i nižší ceny v půjčovnách a prodejnách a získávají různé odměny.

KAD, spol. s r.o. Krkonošská automobilová doprava
Vápenická 475, 543 01 Vrchlabí

Nabízíme autobusy
pro skupiny
a kolektivy
s kapacitou
od 19 do 57 míst

Jsme hlavním dopravcem na lince Špindlerův Mlýn - Praha

www.kad.cz kontakt: 499 628 988 e-mail: doprava@kad.cz

SPORT · RELAXACE · MEDITACE

IDEÁLNÍ PRO RODINY S DĚTMI

**HORSKÝ HOTEL
TETŘEVÍ BOUDY
KRKONOŠE**

WWW.TETREVIBOUDY.COM

EMAIL:
TETREVIBOUDY@EMAIL.CZ

TEL: 602 322 399
NEBO 602 611 611

Královédvorsko
kraj romantických šilenců

facebook
@infodvur

www.dvurkralove.cz

Harrachov má díky Slavíkům nové Ski muzeum

Ve zrekonstruované budově autobusového nádraží v Harrachově vznikla unikátní expozice, kterou jinde v Česku ani v Evropě nenajdete. Díky odhodlání rodiny Slavíků, jejich lásce ke sportu, a skokanskému zvlášť, sběratelské vášni a trpělivosti, je nově zřízena bohatá lyžařská expozice čítající účtyhodných 8000 exponátů. Pokud máte rádi zimní sporty a historii, prožijete v ní nejméně dvě úžasné hodiny poznání. Prohlédnout si můžete přes čtyři sta párů lyží z osmnácti zemí, většinou skokanských, kolem dvou tisíc lyžařských odznaků připomínajících olympiády i mistrovství světa. Uchvátí vás staré lyže (ski) včetně rákosového vázání, z nichž nejstarší jsou prokazatelně z roku 1893, paleta lyžařských vosků, někdejší skokanská výzbroj a stovky dalších zajímavých a mimořádných fotografií a archiválií, ale

např. i vzpomínky na první ročníky harrachovského „Příjezdu Krakonoše“. Prohlédnout si můžete saně vlčky, na kterých děda Slavík vozil své vnuky. Zimní fusaky, v nichž si v teple hoví dva malíci chlapečci, jsou autentické.

Vystaveny jsou vítězné poháry a medaile úspěšných lyžařů z Harrachova, seznámíte se s historií místního lyžařského klubu a vývojem harrachovského lyžování. Pomyslnou třesničkou je skleněný pohár z tvůrčí dílny harrachovských mistrů sklářů určený pro vítěze mistrovství světa v letech na lyžích.

Majiteli a tvůrci Ski muzea jsou bratři Stanislav a Josef Slavíkoví z Harrachova. Jako autoři knihy „Naše skokanské můstky“ vám dají prostřednictvím zajímavých dokumentů a spousty fotografií nahlédnout do bohaté historie výstavby můstků v Čechách. Jako vášniví sběratelé vám přiblíží úžasnou historii skokanského sportu. Oba, od svého narození v roce 1966, žijí v Harrachově. Díky otci a strýci, harrachovským lyžařským funkcionářům, se jejich koníčkem a životním stylem stalo lyžování, především skoky a lety na lyžích. Stanislav ukončil studium na elektrotechnické fakultě ČVUT v Praze, obor radio-technika, v roce 1990. Věnoval se práci v cestovním ruchu, jeho zájmem je historie Harrachova a lyžařského sportu. Josef ukončil v roce 1989 studium na stavební fakultě ČVUT v Praze, obor pozemní stavby. Věnuje se stavitelské a projekční činnosti. Od roku 1997 vykonává funkci odborného pracovníka technické komise, vydávající národní certifikáty skokanských můstků. Stal se tak pokračovatelem

práce arch. Karla Jarolímka a později Miloslava Bělonožníka a Josefa Zity. Od roku 1999 je členem komise FIS pro výstavbu můstků. Bratři se v roce 1997 stali mezinárodními rozhodčími FIS. O rok později technickými delegáty FIS pro skok na lyžích. Střídavě vykonávají funkce ředitele závodů ve skoku a severské kombinaci od žakovských až po Světové poháry či Mistrovství světa.

Z lyžařského Ski muzea. První den při otevření: Wolf, Josef, Stanislav a Horst Slavíkoví se skokanskou legendou Zdeňkem Remsou. Foto archiv St. Slavík.

Otevírací doba – středa-pátek: 14:00 - 17:00 hodin, sobota: 10:00 - 17:00 hodin. Mimo tyto časy je možné domluvit prohlídku na tel.: +420 603 470 113. Vstupné: dospělí 70 Kč, děti 20 Kč, rodinné vstupné 150 Kč, senioři 45 Kč. **www.info.harrachov.cz, www.skimuseum.cz, e-mail: skimuseum@harrachov.cz**

Expozici Ski muzea nás provází Stanislav Slavík, který k bratrsky společnému dílu, shrnul: „Sbíráme s bratrem věci kolem lyžování od vojny. Sháníme je a shromažďujeme průběžně. Musela by to být šťastná náhoda, abychom třeba ještě v Německu nebo Rakousku sehnali kousek,

který by v muzeu nebyl zastoupen. Tam se možná ještě najde něco, co nemáme. Dlouhou dobu jsme hledali důstojný prostor, ve kterém umístíme výsledky naší třicetileté sběratelské vášně. Dohodli jsme se s městem Harrachov o pronájmu objektu. Budova byla prázdná, neměla patra, schody, jednotlivé kóje s trámy. Po dvou-třech letech budování jsme otevřeli muzeum ve třech patrech, které je splněním našeho přání a snažení.

Do muzea jsme uložili co největší množství artefaktů a tím zaznamenali vývoj skokanského sportu nejenom u nás. Je sice prvoplánově koncipováno jako vzpomínka na harrachovské skákání, ale nepomijí nejslavnější éru skoku na lyžích – generaci skokanů „Remsa boys“ a skokany kolem Jiřího Rašky. Zatím zaznamenáváme pozitivní ohlasy našich hostů. Nebojím se říci, že někteří z nich, bývalí skokani, jsou lidsky dojatí. Expozici navštívila např. delegace Norů. Pochválili nás a konstatovali, že ve svých muzeích nemají tolik v Norsku vyrobených lyží, jako jich máme vystaveno u nás. Škála věcí je tedy opravdu pestrá, troufám si říci, že z našeho oblíbeného sportu zahrnuje téměř vše. Myslím, že se nám dílo podařilo.“

Kniha jilemnické autorky

Kniha „Jak se sekají milióny“ s podtitulem: „Nikde není všechno akorát“ z pera jilemnické autorky Aleny Bartoňové, byla v roce 2017 vydána vlastním nákladem. Představuje ucelenou novelu o lidské závislosti, malosti, nepřejčnosti i nerespektování základních lidských pravidel. „Přibuzné si člověk nevybírá,“ tak by se dal charakterizovat obsah knihy, jako sonda do současného života aktivní ženy, která se nechce smířit s žádnou problémovou životní situací a pokaždé nachází, někdy i těžce, východisko. V tom je příběh optimistický, i když závist je věčná. Pokud správně odpovíte na otázky čtenářské soutěže Krkonošské sezony na str.16, odpovědi odešlete a budete vylosováni, máte šanci získat knihu A. Bartoňové „Ranní rosa v kopřivách“.

„Život pod horami“ Poutavá expozice v Horní Branné

Historicko – národopisnou expozici naleznete v přízemních prostorách hornobranského renesančního zámku v místech někdejší výroby syra. Přibližuje lidem vznik obcí Horní Branná a Valterice v době kolonizace pohraničního hvozdu. Popisuje vývoj a život obyvatel až do současnosti.

Zámek v Horní Branné nechal postavit Zdeněk z Valdštejna, dokončila jej Marie z Martinic. Na ně upomínají dva erby naproti vstupním dveřím. Znalci vědí, že zde před odchodem do exilu pobýval poslední biskup Jednoty bratrské, Jan Amos Komenský, jemuž je věnován samostatný památník ve druhém patře zámku.

Vstup do muzea vede z nádvoří do nejzdobnějšího domu pokrytého sgrafity.

Před ním se tyčí ve dřevě vyvedený Bedřich Soukup, první výrobce lyží v Krkonoších. Autory námětu a libreta jsou Jiří Louda a Jan Luštinec. Historické předměty a fotografie věnovali sami občané, k vybavení muzea přispěla získáním dotace Místní akční skupina Jilemnice.

V muzeu jsou zajímavá pojednání o jednotlivých držitelích panství, zasloužená pozornost je věnována rodu Harrachů, který zdejší

kraj pozvedl. Seznámíte se se zemědělstvím v podhorských podmínkách, místní tradiční stravou, lidovou architekturou a plátenictvím, které bylo důležitým zdrojem přivýbělku.

Expozice neopomíná evangelickou a katolickou církev, úlohu spolků při vytváření kulturního i komunitního života, přibližuje lyžařskou tradici na harrachovském panství, jehož byly obě obce součástí,

i významné rodáky, mezi které patří např. spisovatel a malíř Josef Šír, fotograf Jiří Havel a řada dalších.

Prohlídku uzavírá panel s výčtem aktivit, kterými se obce a jejich obyvatelé zabývají v současnosti. Můžete se těšit na moderní a atraktivní prezentaci - prosvětlené panely, vitríny s exponáty, promítání na stěny, vestavěnou světnici podhorské chalupy, dotykové obrazovky a další.

Pýchou Horní Branné je Harrachovská rodinná hrobka sv. Kříže, ojedinělá svým architektonickým provedením a půdorysem. Na její stavbu byl použit místní červený pískovec a v současnosti je využíván jako koncertní a smuteční síň. Proti ní stojí harrachovský špitál, ve kterém mělo zajištěno veškeré zaopatření dvanáct tehdejších starých hraběcích služebníků. Za zhlédnutí stojí exteriér plátenického domu Františka Antonína Střížky s bohatou fasádovou výzdobou a slunečními hodinami. Spolu s kostelem sv. Mikuláše, státem chráněnou kulturní památkou, se zvonec z roku 1577, mistrovským dílem výtvarné i zvukové kvality, špitálem a zámek představují jedinečný soubor staveb z období renesance a baroka. Kromě toho si můžete prohlédnout Památník Jana Amose Komenského a Josefa Šíra.

Rozhovor s královnou biatlonu Gabrielou Koukalovou

Nevšední událost pro sportovní nadšence i širokou veřejnost přichystal oddíl TJ Sokol Kunčice nad Labem v Krkonoších. Na tamním fotbalovém hřišti proběhla Open air beseda a autogramiáda s loňskou vítězkou Světového poháru, letošní mistryní světa a majitelkou malých glóbulů za sprint a hromadné závody, Gabrielovou Koukalovou. Elitní česká i světová biatlonistka do Kunčic dorazila s manželem, devitinásobným mistrem republiky v badmintonu a trojnásobným účastníkem letních olympijských her, Petrem Koukalem.

Gabča do sportu přinesla, vedle obrovské vytrvalosti a vůle, také krásu, eleganci, skromnost a pokoru. Petr, dnes obrovská opora Gábiny, díky vítězství nad nemocí ví, jaké to je, když se v životě tahá za kratší konec.

Úspěšný a příjemný manželský pár besedoval s moderátory Vladimírem „Gustavem“ Sturmem, biatlonovou expertkou Lenkou Votočkovou a Alešem Sukem, který Gábínu dekoroval šerpou a jmenoval českou členkou Spolku historických lyžníků Podkrkonošských.

Maminka, olympijská medailistka ze Sarajeva roku 1984, čekala, že půjdete v její stopě a budete se věnovat běžeckým disciplínám. Vy jste k běhu přidala i zbraň, kdy jste se rozhodla?

Do 15 let jsem začínala jako hladká běžkyně. Vystudovala jsem Střední uměleckou školu v Jablonci nad Nisou, obor propagační grafika. Potom jsem navázala vyšší odbornou uměleckou - průmyslovou školu obor ražená medaile a mince. Já jsem takový „medailér“. Tedy grafická, návrhářka, ale také sběratelka :-). Při škole bylo tak málo času, že jsem musela

Mohla byste popsat okamžiky těsně před střelbou, když srdíčko klepe v krku, na Vás doléhá hejno fanoušků, a ten náboj „holomek“ se zasekne, nebo se stane ještě něco nečekaného. Co v takové chvíli?

Je to všechno vlastně jenom o tréninku. Tolikrát zažijeme to vysílení a extrémní zátěž, že cílem je, abychom to, co se naučíme, využili v závodech. Je fakt, že si člověk zcela nenahraje tu úplně plnou tribunu fanoušků. Základ je soustředit se pouze na svoji práci, na své tělo a vědomě se snažit zklidnit, uvolnit a dostat se do pohody před střelbou. Co nejvíce se vydýchat, aby střelba byla za co nejlepších dechových podmínek, kdy nejste zcela v kyslíkovém dluhu. Posledních padesát metrů jedeme „lázo plážo“ a snažíme se pořádně a nejvíc vydýchat. Soustředíme se na vítr, resp. na fáborky, které vlají, které ukazují sílu a směr větru. Pak už lehne a snažíme se dělat úplně přesně to, co nás učí při tréninku.

Biatlonisté působí pozitivně. Když závod „zvořete“, tak jste to prostě „zvorali“. Jste upřímní, bezprostřední, nevymlouváte se. Svědčí to o dobrých vztazích ve skupině. Je to zdání nebo fakt?

Jako sportáči máme podobnou krev. Jsou to lidi plní endorfinů, které sport přináší. Skupina lidí do nepohody. Když se závod nepovede, tak je to součást života. A když se povede, když se daří, je důležité si ty chvíle užívat. Z neúspěchu se poučit, pokud to jde, do dalších závodů. Takhle k tomu přistupují všichni biatlonisté a to je možná to tajemství úspěchu a pohody. Musím s tím souhlasit, máme fajnovou atmosféru. Ne vždy jsme všichni příjemní, ne vždy se všichni z nás dobře vyspí. Potom to od rána spěje ke dni „bíbec“, ale i to se stává. Jsem obklopena samými

kosti na zbraní jsou dělány přesně na míru každému závodníkovi. Další důležité je místo na těle na loga partnerů a sponzorů.

Gabrielu, Vy jste tak rychlá na lyžích, protože prý Váš táta Karel chodil pravidelně pozdě na tréninky. Vy jste měla instrukce jezdit bez holí a posilovat nohy tak dlouho, dokud on nedorazil. Co je na tom pravdy?

Je to pravda. Musím říct, že to není jediné místo, kam chodil pozdě. Já jsem to po něm asi podědila. On kolikrát přicházel pozdě i o několik hodin pro mě do výtvarného kroužku. Takže já jsem na autobusové zastávce čekala třeba dvě hodiny a táta pořád nejel. Je to jeden z důvodů, proč jsem po nervové stránce docela zocelená. Možná, že už mě k té trpělivosti v té době cíleně trénoval.

Povídá se, že jste princezna „Zapomněnka“. Občas dokážete překvapit i zaskočit. Jaký je Váš nejlepší kousek v tomto oboru?

Jsem taková roztržitá. Když se na mě

mistryní světa v biatlonu za rok 2017, vítězkou Zlatého globu za sprint a hromadný závod za rok 2017, vítězkou ankety Biatlonista roku, kterou vyhrála potřetí.

Jaký jste střelecký typ?

Neumím střílet rychle. Jsem spíše typ precizního člověka, nejenom ve střelbě, ale ve všem. Snažím se veškerou práci udělat nejlépe, jak mohu. I za cenu toho, že to déle trvá. Nesnažím se na střelnici nijak bláznit a střílet za každou cenu rychle, nebo rychleji. Věřím, že další závodnice, které jdou do světové desítky, také nestřílejí extra rychle. Tedy dívím se, že střílejí někdy i pomaleji než já. A to je co říct. Je to hlavně o tom, jak nejlépe odhadnout situaci na střelnici a vědět, co si jako závodník můžete dovolit. Když fouká vítr, není dobré dodržovat rychlý rytmus, protože rány je třeba více vyprecizovat. Nebo naopak být opatrný a soustředěný, co se týká větru mezi položkami. Vítr se může rychle měnit nebo otáčet.

Jak hodnotíte současný stav biatlonového sportu s ohledem na budoucnost? Nenastane mezigenerační krize?

Sleduji výsledky našich následovníků. Domnívám se, že mají super výsledky. A to svitá naděje, že až skončíme, za pár let nás vystřídají mladší. Mají k tréninkům i k regeneraci vynikající podmínky.

v disciplíně tenisu, ale všeobecně, aby mě sport bavil. A jestli to umím nebo neumím, pro mě není až tak podstatné.

Připomeňte nějakou sportovní historku.

Se sportovní kolegyní Jitkou Landovou jsem se vidala hodně i mimo tréninky. Když jsme byly mladé, byly jsme liné. Rodiče nás kontrolovali, jestli jsme tréninky odvedly tak, jak se má. Tehdy jsme už trénovaly s pásky s hodinkami. V dílně jsme využily tátovu vrtačku, napojili na ní kolo a to samo za nás jelo v průměru 20 km za hodinu. Byl to opravdu výkon. Nebo nás napadlo oholit psa, navléknout mu sport tester. Pes má vyšší srdeční tep, tak tester vykazoval výsledky zhruba hodinového nepřetržitého běhu. Hrdě jsme nesly hodinky se splněnou tréninkovou dávkou domů. Jíta ale házela v průběhu té hodiny psovi aport. A tak se na testeru objevilo až 220 tepů. Když rodiče přečetli záznamy, bohužel neuvěřili. Dnes na to hrdě nejsme, ale humorně nám to připadá dodnes.

Gábino, ze sportu jste udělala elegantní dámskou záležitost. Když přidáte náušnice z Vaší tvůrčí dílny, vypadáte nádherně. Jaký má Váš přístup k ženskosti ohlas ve světě?

Vnímám, že žen, které se o sebe staráme, je ve sportu čím dál více. Za posledních pět let se počet zvyšuje. Jako juniorka jsem byla několikrát vyhozena z tréninku za to, že jsem naličená. Trenérovi to nepřišlo vhodné. Před osmi - devíti lety, když jsem závodila ve světovém poháru s největšími hvězdami, holky naličené nebyly. Nikdo si v té době na líčení nepotrpěl. Já sama si myslím, že ženská by měla vypadat dobře za každé situace. Můj manžel, když na mě často čeká, tak se mnou bohužel nesusouhlasí, ale já si za tím stojím. Jednou jsme ženy a je třeba tu ženskost a krásu dávat najevo.

začít trénovat se sportovní skupinou rodičů, kteří jsou celoživotními trenéry biatlonu. Z toho důvodu jsem měla skvělý sparing. Když děti musely občas zastavovat kvůli střelbě a lehat si na podložky, tak jsem jim to trochu záviděla. Říkala jsem si, já musím jenom běhat, zatímco oni leží. To není fér. Tak jsem si tu touhu lehnout opravdu zkusila. Začala jsem lehat za tu flintu a docela mě to bavilo. Je fakt, že mi to nešlo. První dva roky jsem netrefila ani stodolu. Už nade mnou lámali hůl, že jsem antitalent. Pak jsem se chytila a moc mě to motivovalo. Začala jsem se krok po krůčku zlepšovat. Dnes už toho trefím o malinko víc, i když ne vždycky. Ale snažím se.

osobnostmi. Jsem ráda, že mohu být součástí týmu, a je to pro mě velká pocta. Doufám, že to takto bude pokračovat i nadále.

Když biatlon sledujeme jako diváci, je tam tolik věcí, kterým nerozumíme. Jaké jsou parametry zbraně, kterou mají závodníci na zádech?

Nejdůležitější parametr zbraně, kterou musíme táhnout při závodu na zádech, je váha. Může vážit minimálně 3,5 kg bez nabitých zásobníků. Jinak všechny malíci

spěchá, tak polovinu věcí zapomenou. Soustředím se jenom na to nejdůležitější a jdu. Jednou se mi podařil hrozný kousek a doteď lituji tatínka. Jeli jsme na soustředění do Rakouska. Na ubytování jsme neměli žádný trezor na zbraně, tak já jsem si tu svoji zbraň schovávala do skříně. Když jsme odjížděli zpět domů, tak jsem si po osmi hodinách jízdy vzpomněla, že zbraň zůstala v hotelovém pokoji v té skříně. Myslela jsem si, že mě táta přerazí. S klidem Angličana řekl, no, tak pro ni dojedeme. Otočil auto a jeli jsme pro ni. Obdivuji jeho klidnou reakci. A děkuji mu za ten klid.

Doufám, že budou dostatečně pokorní i vytrvalí a budou dělat vše proto, aby byli co nejlepší.

Dala jste se na tenis. Jaký je Váš nejcennější tenisový skalp?

Od malička jsem nebyla vedena k míčovým sportům, tak na to nejsem žádný talent. Hrozně moc mě tenis baví a obdivuji ho. Zatím jsem ho hrála s tolika profíky, že nemám ani jeden tenisový skalp. Možná časem ukecám někoho, kdo mi ho věnuje, ale zatím nic. Z naší rodiny je nejlepším tenistou manžel. Jde hlavně o to, nejenom

Co říci na závěr?

Nejdůležitější je v životě za žádnou cenu nic nevzdát. Když má člověk nějakou vizi, tak by za ní měl jít. Hlavně za svým srdcem a za tím, co cítí. Už ta samotná cesta může být cílem. Nemusíte být mistrem světa, ale každá snaha, každá oběť, je investice a to se vám v životě vrátí, ať už je výsledek jakýkoliv. V budoucnu člověk nikdy neví, kdy to může využít, pro jiné věci, v jiné profesi, v případě, že třeba přijde nemoc a bude třeba se uzdravit. Věřím, že když se člověk chová opravdu dobře, tak veškerá pozitivní energii, kterou odešle, se mu v nějaké podobě zase vrátí zpět.

Běžci pochvalují Krkonoše – lyžařský běžecký ráj

Dle pracovníků Krkonoš - svazku měst a obcí, jako koordinátora projektu Krkonoše – lyžařský běžecký ráj, je vše připraveno a s jednotlivými upravovateli lyžařských běžeckých tratí dohodnuto k plynulému průběhu nadcházející zimní běžkařské sezony.

K tomu Radek Vích, koordinátor projektu Krkonoše – lyžařský běžecký ráj, uvedl: „Věříme, že stejně jako ta minulá zima, díky bohaté sněhové pokrývce vhodná pro úpravu většiny stop na běžec-ké lyžování v Krkonoších, také ta letošní uspokojí i ty nejnáročnější sportovce. Každá zimní sezona naplno prověří možnosti a zájem o spolupráci ze strany jednotlivých upravovatelů. Do terénu vyjíždí podle potřeby v závislosti na sněhových podmínkách a plní své povinnosti. Úpravy běžeckých stop v průběhu zimy vzájemně konzultujeme. Vychytáváme i drobné nedostatky. Z ohlasů uplynulých zim je zřejmé, že běžci jsou vesměs spokojeni. Poděkování patří všem upravovatelům a Správě Krkonošského národního parku za spolupráci. Pro nadcházející zimu počítáme s dotací

na úpravu běžeckých tratí z Královéhradeckého kraje ve výši 500 tisíc korun. Liberecký kraj přispěl na úpravy běžeckých tras částkou 400 tisíc korun,“ upřesnil rekapitulaci Radek Vích.

Věnujte pozornost portálu „Bílé stopy“

Během uplynulé zimní sezony zaznamenal portál www.bilestopy.cz, propojený s webovým portálem holidayinfo.cz, seznam.cz a krkonose.eu, nárůst zájmu sledování. Od prosince 2016 do dubna 2017 navštívilo webové stránky přes 300 tisíc návštěvníků. K zobrazení stránek došlo téměř miliónkrát. Pro letošní rok je portál nově graficky upraven s možností rychlejšího vyhledávání požadovaných informací. Protože je většina roleb na úpravu běžeckých tratí napojena na GPS, přináší uživatelům aktuální informace o stavu stop v jednotlivých lokalitách. Proto, pokud máte zájem o aktuální stav upravenosti, věnujte svoji pozornost portálu „Bílé stopy“. Výhodou je okamžitá aktuálnost.

Nejčastější otázky lyžařů a odpovědi odborníků

Technickému zasněžování je věnována péče a množství finančních prostředků. Sníh je alfou a omegou podnikání v lyžařském průmyslu. Bez zasněžování by povrch sjezdovky neměl kvalitu, v jaké ji známe.

Kdy se zasněžuje?

Snahou je vždy před zahájením lyžařské sezony. To je ideální stav závislý na přírodních podmínkách. Čeká se na vhodné počasí. Snahou je zasněžovat rovnoměrně při změnách počasí, např. při teplotní inverzi. Ani sebelepší zasněžovací systém však nepříznivé klimatické podmínky nepřemůže.

Od kolika stupňů je možné zasněžovat?

Cca od -2 °C a při nižších vlhkých teplotách. Čím nižší je vlhkost vzduchu, tím lépe lze zasněžovat při vyšší teplotě. Na většině

českých hor, na rozdíl např. od Alp, je běžná vlhkost kolem 80 - 100%. Na efektivitu zasněžování má taky vliv směr a síla větru (nepříznivý vítr odnáší vyrobený sníh mimo sjezdovky a jejich úpravu prodrazuje).

Čím se řídí služby obsluhy?

Zaměstnanci mají rozpis služeb, včetně nočních, které slouží na základě předpovědi počasí a rozhodnutí vedoucích. Když se v průběhu noci oteplí a přestanou zasněžovat, z práce neodchází. Je nutné uklidit techniku, hadice, kabely, odsunout děla, oplotit je a zabezpečit sjezdovky tak, aby nic nepřekáželo. Ve dne, za provozu, se zasněžují pouze menší úseky tratí, kde to neomezuje lyžující veřejnost, nebo místa s velkým nedostatkem sněhu.

Proč vůbec probíhá zasněžování i během dne?

Vzhledem k trvalému poklesu předsezón-

ních dní je těžké zprovoznit včas a najednou celý areál. Proto je občas nutné i při běžném provozu některá místa dosněžovat.

Svahy zasněžují děla i sprchy, v čem je rozdíl?

Děla pracují na principu rozptýlení vody na co nejmenší částecčky. K tomu slouží vodní trysky a ventilátory, které ženou rozptýlenou vodu vysoko do vzduchu, kde zmrznou a dozrají v technický sníh. Tyčová děla – sprchy – jsou tišší, nemají ventilátor. K rozptýlu vody slouží vztlačový vzduch, který vede kapénky vody cca 10 metrovým potrubím do „sprchy“ a cestou má čas zmrznout. V terénu jsou děla nebo sprchy umísťovány podle znalosti konfigurace terénu a potřeby sněhu na konkrétních místech. Velký vliv na umístění má směr větru.

V čem je rozdílné lyžování na technickém a přírodním sněhu?

Technický sníh má fyzikálně jiné vlastnosti

než přírodní, hlavně hustotu. Krystaly nemají takovou kresbu, jakou známe z vánočních výzdob. Sníh je hutnější, kompaktnější, pomaleji taje. Lyžování na technickém sněhu však může být méně bezpečné. Povrch sjezdovky je tvrdý, někdy ledovatější, a tedy rychlejší. Rolbami se tvrdá vrstva rozfrézuje a ráno je povrch sjezdovek připraven. Velkou roli vždy hrají přírodní podmínky a v neposlední řadě vlastní schopnosti každého lyžaře. Především musí být opatrnější a při jízdě ohleduplnější.

Jak lyžovat, když je zasněžováno během dne?

Zasněžované lokality jsou označeny známými piktogramy vrtulového děla, výstražnými trojúhelníky, vykřičníky, páskami. Pokud lyžař vidí děla a padající technický sníh, mělo by mu být zřejmé, že je tu jiná kvalita sněhu a může čekat i náhlou změnu kvality povrchu. Lyžař musí zpomalit, být obezřetný a opatrný.

Povrchy sjezdovek jsou upravovány každý den. Jízda po „manšestru“ je vrcholem zimního sportovního zážitku.

Jak úprava pisty (povrchu sjezdovky) probíhá?

Stroje na úpravu tratí vyjíždějí po skončení denního provozu, když jsou sjezdovky bez lyžařů. Úprava končí v jednu či ve dvě ráno, upravený povrch stihne ztuhnout. Doba úpravy záleží na každodenní situaci – kolik je sněhu, jestli chumelí, nebo se zasněžuje. Když ano, tak je potřeba navrstvené hromady technického sněhu nejdříve rozhrnout a sníh nechat vyžrát. V tom případě se rolbování protáhne až do rána. To platí ve většině skiareálů.

Vrcholným prožitkem většiny lyžařů je úprava tzv. „manšestru“. Jak vzniká?

Sněhový „manšestr“ tvoří řidič rolby – pásového vozidla – radlicí v její přední části, která srovná terénní a sněhové nerovnosti (boule, hrboły, prohlubně) i svah. V zadní části rolby je fréza s ozubenými válci a systémem přítaku, které drtí sněhové podloží. Lišta, neboli finišer, pistu upravuje do finální podoby lyžaři vytouženého manšestru. Cena rolby je zhruba deset milionů korun, váží deset tun, záběr finišeru je šest metrů.

V čem je to, že sjezdovky neupravujete i přes den?

V Krkonoších to z provozních důvodů vůbec není možné. Během dne uzavří jednu sjezdovku by znamenalo výrazně omezit lyžování. A vůbec rolbování mezi lidmi

není z hlediska bezpečnosti vůbec možné. Rolby se po svahu během dne mohou pohybovat pouze výjimečně v případě, že přijíždějí na sjezdovku rozhrnovat sníh, nebo připravovat sportovní akci či závody, a to s doprovodem jednoho nebo dvou skútrů.

Proč jsou sjezdovky po ukončení provozu uzavřeny?

Je to z bezpečnostních důvodů vzhledem k pohybu strojů na sjezdovkách. Do terénu najíždějí v 16.30 hodin z dojezdu (od konce) sjezdových tratí. Jedou nahoru proti kopci a už by neměly potkávat žádné opozdilé lyžaře. Bohužel, do uzavřeného areálu často bez ohlášení vstupují skialpinisté a to může znamenat vážné problémy.

Rolba s navijákem je upevněna na více než kilometr dlouhém laně. Lano je do hrany cesty zaříznuté, tedy schované pod sněhem. Když řidič rolbu na dojezdu otáčí, lano vystřelí a švihne až 30 metrů do strany. Lano je schopné přerazit kmen stromu. A nedopadlo by to dobře, kdyby zasáhlo člověka. Časté jsou noční jízdy na skútrech. Místní lidé problematiku a související nástrahy znají. Ti, kteří si přivezou skútr na střeše auta a v noci s ním brázdí terén, tak zkušeni nejsou. Když se rolby visící na lanech v areálu pohybují, přejíždí a křížují cesty. Na všech takto křížených cestách, ale i na některých místech na sjezdovce, máme instalovány bezpečnostní majáky,

výstražné tabule s vykřičníky, oranžové blikáčky, vše je zapnuto. Ani to některé hazardéry neodradí.

V čem spočívá síla úspěchu krásně upravené „pisty“?

V dokonalé souhře práce s radlicí a frézou. Rolbař musí terén před sebou radlicí dobře srovnat, aby ho potom mohl frézou za sebou dokonale dorovnat a uhladit. Řidič rolby nastavuje frézu buď na přítlak, nebo na plovoucí režim, výjimečně na nadlehčení. Vše záleží na druhu sněhu. V zrcátku vidí, jak to za ním vypadá. Prašan, firn, technický sníh. Každý druh se chová jinak. Když je fréza špatně nastavena, v ploše manšestru jsou vidět stopy po pásech, různé nerovnosti nebo stupně mezi jednotlivými pruhy. Výsledek musí být vždy hladká plocha s vroubky po projetém finišeru frézy. Když přijde nový řidič, začíná na lehčích svazích a učí se rovnat terén. Aby byl samostatně schopen udělat pěknou úpravu (aby nebyly pásy, schody, ale hladký manšestr), máme vyzkoušeno, že to trvá minimálně tři roky. Kvalitně odvedená práce se vrací formou pochvaly od kamarádů a hlavně lyžařů.

Rolby na prudkých svazích jsou vidět s navijákem. Proč?

Proto, aby stroje vážící deset tun, které sjezdovku upravují směrem nahoru, byly řádně zabezpečeny. Dříve byly sjezdovky upravovány pouze směrem dolů. Lyžaři

stylem své jízdy většinou nahnou sníh do stran, mimo sjezdovky, a vytváří boule nebo sněhové mantinely. Rolbaři pak sníh vyhrnují nahoru nebo vrací zpět do středu sjezdovky. A když je prudký svah nebo měkký sníh, rolbař má problém, když stroj nemá ukotven na navijáku. Rolba vybavená navijákem má ocelové lano zhruba 1250 metrů dlouhé. Na prudkém svahu v tzv. tahu přitahuje sílou 4,5 tuny.

Jaký je při úpravě sněhu rozdíl mezi přírodním a technickým?

Když se zasněžuje, je nutné nechat sníh na hromadách den nebo dva vyžrát, aby vytekla voda. Potom se rozhrnuje radlicí bez frézy a takto nhrubo srovnaný se nechá další hodiny zrát. Až poté se upraví načisto s frézou. Když je sníh takto vyžrálý, lépe se s ním pracuje a ve finále se tolik netvoří ledové plotny. Když ale trvá několik dní mrazivé počasí, ledové plotny (smekavým stylem jízdy, resp. hranami lyží) stejně vznikají.

Lyžaři jsou dobří, méně dobří, ukáznění i neukáznění. Neukázněný lyžař je především ten, který ve skiareálu nerespektuje varovná značení. Dělá, co se mu líbí, bez ohledu na ostatní.

Bezpečnostní technik, jinak řečeno „skipatrola“, je v zimě nedílnou součástí běžného servisu a zárukou dohledu nad bezpečností klientů. Jaké to je v praxi?

V době, kdy jsou sjezdovky upravovány strojně, je tzv. ranní „manšestr“ nutným standardem nabízeným lyžařům. Proto „skipatroly“ začínají hned po ránu prohlídkou upravenosti sjezdových tratí. Pečují o instalaci zábran, o transparenty upozorňující na rizika, nebezpečí a jiné povinnosti. V neposlední řadě vyhledávají nerovná místa způsobená sněhovými frézami. Totiž, občas při úpravě sjezdovky od frézy odpadne sněhová hrouda, ale rolbař se nemůže vrátit, protože by narušil sladěný proces úpravy celé sjezdovky. Když „skipatrola“ podobné místo objeví, vizuálně jej označí. Případnou hroudu

rozbije palicí, nebo ji odklídí do lesa vedle sjezdovky. Pokud by hrouda na svahu zůstala a lyžař ji při rychlé jízdě přehlédl, mohlo by to mít fatální následky.

Jak zajistit bezpečnost na sjezdovce?

Speciální značení upozorňuje na potenciálně nebezpečí, někde na zákaz vjezdu, který je dán přepravním řádem a Návrstevním řádem Správy KRNAP. Kontrola značení a jeho respektování je kontinuální celý den. Podle vyjetých lyžařských stop se ukazuje, že se ani jednoho z výše jmenovaných řádů mnozí lyžaři nedrží a vstupují do nebezpečných oblastí. To řešíme dalšími zábranami a upozorněním. Nejnáročnější dny jsou, když sněží, je mlha, namrzá... Přestože po ránu je sjezdovka perfektně upravená, tak každý lyžař by měl čtít pravidlo: nejdříve se obezřetně seznámím s terénem, a pak teprve naplno lyžuji. To by mělo platit neustále. Dalším pravidlem je, že upravená sjezdovka je dílo rychle pomijivé. Manšestr má „život jepičí“. Především když nad ránem padá čerstvý sníh. První vlna lyžařů, která vyjede nahoru lanovkou, hned při první jízdě manšestr prakticky „smaže“. Lyžař, který přijede nahoru o něco déle, jeho nárok na man-

šestr rychle klesá. To ovšem neznamená, že sjezdovka je rozbitá. Všechno záleží na klimatických podmínkách a kvalitě sněhu. Vypadá to, že ne všichni chtějí upravenou sjezdovku? Rozhodně to tak vypadá. Na jednu stranu je vyžadována perfektní úprava sjezdových tratí, ale nemálo lyžařů a snowboardistů hledá přílehlý, neupravený terén, aby si jízdu zpestřili. Stačí malá terénní nerovnost a stopy prozradí, že je hodně využíván. Hlavně okraje sjezdovek. Vjíždět do krajů a zase do ní skákat zpět je docela nešťastné řešení. Lyžaři se soustředí na vlastní odraz a je otázkou času, kdy dojde k nějakému střetu.

Lyžaři chtějí manšestr, prašan, boule, volný terén, aj. Jak s tím pracovat?

Když nebyly rolby, lyžovalo se jenom na boulich. Ve větších skiareálech mají freestyle svahy. V zimě, pokud je dost sněhu, pod lanovkou mezi boulemi bývá hodně lyžařů. Když padá čerstvý sníh, dá se taková jízda zkusit i na sjezdovce, protože odpoledne se boule tvoří itam.

Všechny sjezdovky mají omezenou kapacitu. Rozdělit jejich plochu na upravenou a neupravenou možné není. Při zhorše-

né viditelnosti by přechod z upravené do neupravené poloviny působil značné problémy. V odpoledních hodinách, když lyžaři vyjedí tzv. „ledové dálnice“ prakticky všichni jedou ve vymeteném pruhu a kolizní situace nastanou, když chtějí vyjet. Při tom jsou i úrazy.

„Odpolední“ lyžaři, jsou-li podmínky, jezdí v boulich nebo na ledových plotnách. Jak se s takovým povrchem potýkají?

Jedním dechem si stěžují na zledovatělou plochu a přitom nevyužívají část sjezdovky s nahnutým sněhem. Je to dáno tím, co umí a neumí. Dříve byly boule od rána po celý den, celou zimu. Jinými slovy většina lyžařů v hlubším, měkkém, rozježděném sněhu lyžovat neumí. Perfektně sjíždějí upravené sjezdovky, ale odpoledne už mají problémy. Neumí zvládat i těžký terén. Každá hodina přináší sjezdovce změnu podloží. Proto je třeba lyžovat také „hlavou“.

Odborní konzultanti: Jiří Čermák, technik a odborník na technické zasněžování, Marek Paulíček, vedoucí provozu, Tomáš Plátek, skipatrola Skiareál Špindlerův Mlýn.

Rozhovor s musherem Jiřím Vondrákem

Pětadvacet let ve společenství psů

Musher a hospodář Jiří Vondrák z Rudníku u Trutnova roky práce zúročil. Jeho psi jím vloženou energii a lásku vracejí v podobě úspěchů na českých i mezinárodních závodech. Jiří se svým spřežením získal řadu významných ocenění. Mushingem se zabývá od roku 1992, letos si tedy připomíná pětadvacáté výročí života se psy. Je chovatelem a ošetřovatelem smečky „alaskánů“ (Aljašských Husky), psů, kteří jsou specialisté na dlouhé (longové) tratě. Mushing ho také živí. V zimní i v letní sezóně po Krkonoších vozí zájemce na spřeženích při hodinových projíždkách, při kterých se psi proběhnou a zároveň trénují.

Na otázku: Jak jste se dostal k mushingu?

J. Vondrák odpověděl: K mushingu jsem se dostal náhodou. V roce 1992 jsem sháněl obojek a vodítko pro svého německého boxera. Návštěva vrchlabského sedlářství Honzy Chluma skončila tím, že jsem si domů přinesl své první štěně alaskána, bílou fenku Ninu, společně se zažehlým zápallem pro mushing, který mě neopustil. Postupně jsem se s ní nořil do tajů sportování se psem, přes bikejöring a skijöring, až jsem se dostal k jízdám se spřežením.

Denně, s pilí a obrovskou vytrvalostí, o psy pečujete. Jaký je s nimi život?

Mám padesát psů a mushingu se věnuji pětadvacet let. Uprostřed podkrkonošských kopců vychovávám a cvičím psy už od štěňat. Téměř denně vstávám kolem půl čtvrté, ať je léto nebo zima. V létě musím chytit rosu, která začíná mizet okolo čtvrté, v zimě musím potrénovat dříve, než vyjedou do terénu a do stop běžkaři. Kladu důraz na kvalitní krmení, důsledný a systematický výcvik a efektivní trénink. Psům věnuji maximální péči.

V únoru 2017 mushera Jiřího Vondráka dovezla jeho 14-členná psí smečka podruhé k vítězství ve slavném světovém musherském závodu ve Francii - La Grande Odysseé (poznámka: poprvé vítězství v roce 2013).

Pokolikáté jste jel La Grande Odysseé?

Závod na 1000 kilometrů se koná každý rok v Savojských Alpách ve Francii. Jel jsem ho po šesté.

Jak se na závod se psy dopravujete?

Vždy jsem vozil psy za autem v přívěsném vozíku, pak jsme postavili „převrácák“ na auto a za autem jsem vezl karavan.

Mají psi před tak náročným závodem nějaký speciální trénink?

Trénink na takový závod už máme za ty roky (poznámka: poprvé v roce 2008) propracovaný a začínáme s ním v srpnu. Zejména silovou část. Ve stoupání jsme neměli konkurenci.

Jak vybíráte terén pro trénink?

Velkou část tréninku absolvujeme doma v Rudníku. Teprve až napadne sníh, stěhuje se do Krkonoš.

Mají psi před závody nebo během nich určitý jídelníček?

Na jídelníčku pro psy se každý rok snažíme něco vylepšit, zdokonalit.

Kolik krmiva s sebou vezete?

Krmná dávka je u nás složená z 3/5 masa a 2/5 receptury Ultra Annamaet. Při velké zátěži musí být psi dostatečně zavodnění. Kdybych krmil pouze granulemi, musel bych hodně změnit to, na co jsou psi po dlouhá léta navyklí, což není úplně jednoduché. Psi musí být hlavně v pohodě, pokud některý přestane jíst, nevydrží v závodním tempu.

Jak Vy osobně trénujete?

Já při svém pracovním vytížení až tolik prostoru na trénink nemám. Po ukončení práce na pastvinách musím zapracovat i na sobě, což jde každý rok víc a víc ztuhá.

Co je podle Vás nejdůležitější?

Pokud má musher čisté svědomí co se týče tréninku a vypracovaného krmení, pak je to určité hlava. Takový závod se musí jet od první až po poslední etapu s rozumem.

Jak byste popsal vztah se smečkou?

Myslím si, že fungujeme velice dobře. Trávím s nimi hodně času a oni mě respektují. Vždy se za nimi velice těším.

Jak regenerujete síly Vy a psi?

Pejskové po závodě dostávají pár dní volna. Já moc času na regeneraci nemám. Vloni byla po dlouhé době nádherná zima i u nás v Krkonoších. A jelikož nabízíme projíždky se psím spřežením, musíme se věnovat klientům.

Co Vás kromě vítězství nejvíce potěšilo?

Vítězstvím zúročíte roční práci. Trénink, krmení, genetiku chovu... Kromě toho velice potěší, když ostatní musherůi pochválí stavbu psů, lehkost pohybu, výchovu. Pak je důležité, aby fungovala spolupráce tříčleného týmu, a tu jsme měli na jedničku s hvězdičkou.

Co Vás a Vaše psy letos v zimě čeká?

Ve dnech 13. - 24. ledna 2018 opět vyrážíme dobýt pomyslný vrchol tisíc kilometrů dlouhého etapového závodu La Grande Odysseé s nejvyššími ambicemi. Závod bereme s pokorou a poctivou přípravou,

není to o tom, že jdeme suverénně vyhrát. Nikdy není jasné, jak to dopadne.

Před Vámi stojí nová výzva a zkušnost. O co se jedná?

Výzva soutěžit ve Skandinávii je pro nás velmi motivující. V březnu vyrážíme na závody v kolébce mushingu v Norsku. Non-stop „Finnmarkslopet“, pět set kilometrů dlouhý, náročný závod, který se nikde jinde v Evropě nejezdí. Pojedeme ho jako „Taxis“ - poprvé a naostro.

V čem spočívá jeho náročnost?

La Grande Odysseé se jede etapově. Každý, z těch celkových jedenácti dní, je jasný start a daný cíl. Každá etapa je různě dlouhá a náročná od 40 do 90 kilometrů. Po průjezdu cílem jsou mi k dispozici pomocníci, kteří pomohou s péčí o psy, s mazáním saní a se vším, co je třeba. Závod nonstop má pouze start a cíl a je bez pomoci od kohokoliv. Když se daří a dojedeme do cíle, je to záležitost dvou a půl až tří dnů. Člověk je však na trati sám, vše co potřebuje, musí mít s sebou. Mezi jednotlivými pointy jsou vzdálenosti více než sta kilometrů. Jede se hodně hodin. Nocuje se v bivaku, psi na slámě, v oblecích, krmení venku.

Jak proběhne příprava?

Příprava celé posádky bude jiná než doposud. Spočívá v tom, že moji psi jsou stavěni na etapové závody. Ty jím vyhovují a na ty je cvičíme. Nyní chystáme přechod na jiný typ závodu a to znamená v tréninku v jejich hlavách jisté přeprogramování. Musíme s nimi vyzkoušet podobné situace v Krkonoších. Musí pochopit, že hned první den nedojedeme do cíle, ale budeme v horách trávit několik dní i nocí. Jak dlouho na takové přeprogramování potřebu-

jeme, se teprve uvídí. Budeme dělat vše proto, abychom psy dobře připravili, aby mohli náročný závod v pohodě absolvovat. Sám jsem v očekávání, jak to dopadne.

Srdeční záležitosti krkonošská Ledová jízda

Tří etapový závod Ledová jízda 2017 startoval noční etapou v Dolním Dvoře u Vrchlabí, při které účastníci vyráží s čelovkami na hlavě z lyžařského areálu. Posádky bivakovaly přes noc na Hanapetrově Pasece a celkem zvládly v náročném horském pro-

„Na trati se starám nejdřív o psy, až pak o sebe.“

Jiří Vondrák dnes patří ke špičce českého mushingu. Dokázal dvakrát zvítězit na slavné, tisíc kilometrů dlouhé La Grande Odysseé v Savojských Alpách v silné konkurenci skandinávských a alpských závodníků. V lednu se při La Grande Odysseé chystá do třetice obhájit svůj titul. Svazek obcí Horní Labe ve spolupráci s obcí Rudník v roce 2017 nominoval Jiřího Vondráka na ocenění, které mu, u příležitosti Dne Královéhradeckého kraje, bylo uděleno v podobě Pamětní medaile hejtmana Jiřího Štěpána.

středí Krkonoš bezmála 150 km. Nejdelší etapa měřila 53 km. Závod je výjimečný a v ČR jedinečný tím, že tým tvoří 8 až 10 psů, musher a běžkař, který může být připoután k saním nebo jet samostatně. V jiných mítnících tak početné psí spřežení nenajdete.

S náskokem 32 minut dne 6. 3.2017 jste s běžcem na lyžích Davidem Chaloupským z Hradce Králové, kterého jste měl v tandemu, vyhráli jubilejní 25. ročník Ledové jízdy psích spřežení. Pro Vás to bylo šesté prvenství v Ledové jízdě při čtrnáctém startu.

Zúčastníte se Ledové jízdy i letos?

Ledovou jízdu už mám „pod kůží“. Termínové je připravena na únor, tak věřím, že nám dobře zapadne do přípravy závodu v Norsku.

Máte za ty roky prožité v přírodě smysl pro prognózu počasí?

Jsem na počasí závislý v létě i v zimě. Sleduji ho, ale zjišťuji, že například v uplynulém létě odhad počasí byl správný tak maximálně na dva dny dopředu. Já sám se absolutně žádným předpovědím neoddávám. Hodně šípků, nebo slupek na cibuli, divočáci s hojnou vrstvou sádla, ne. Nic takového v dlouhodobě předpovědi nefunguje. Nic mě dosud nepřesvědčilo. Ani od psů neregistruji žádné signály. Počasí dnes je

velmi nevyzpytatelné. Při přípravě musím být nachystaný na všechny varianty. Být připraven, nic jiného nezbyvá.

Jak hodnotíte mushing v Krkonoších?

V Krkonoších pracuje sportovní klub Krkonoš. Spolupracuje se Správou KRNPAP, se sekci ochrany přírody. Návštěvním řádem KRNPAP jsou nastavena pravidla, kam můžeme a kam bychom neměli se spřežením jezdit. Tuto dohodu dodržujeme. Organizujeme závody a turistické projíždky, ale jen po trasách, které jsou schválené. Hlídáme si, aby vše probíhalo dle regulí. Samozřejmě je, že každý po sobě a psech uklízí, nenechává žádné odpadky a ekrementy.

Jak se vyrovnává mushing s četnou zimní turistickou veřejností?

Já osobně vstávám tak, abych se z hor domů vracel v čase, kdy se turisti teprve vydávají na běžky. Vím, že jsem se psy splnil, co jsem potřeboval, nikoho jsem neohrožoval a nikdo neohrozil mě ani psy a všechno je v pořádku. Trénink byl efektivní. Útočiště jsme našli především v Dolním Dvoře v Rudolfově, odtud se dá vyjet ke Klecandě, nahoru k Tetřevím boudám, do okolí Černé anebo Liší hory, kde trénujeme. Jde o to, aby spřežení nejezdilo v čase vrcholné turistické sezony a v tu denní dobu, kdy je na tratích hodně turistů běžkařů. Nikdy nesmíme ohrozit psy, sebe, klienty ani veřejnost.

Historie mushingu v Čechách začínala v Krkonoších

Jízda se psím spřežením, anglicky „mushing“, je dnes sportovní obor, který se rozvinul z původně životně nezbytné činnosti obyvatel dalekého severu na Aljašce, Sibiři nebo v Kanadě. Psí záprah byl v těchto končinách důležitou součástí běžného života a velmi často bylo nemyslitelné bez něj přežít. Naproti tomu v Evropě se mushing rozvinul jako koníček a nemá kořeny v dávné historii. První závody psích spřežení se v ČR konaly v Krkonoších v roce 1985. Později vznikla celá řada dalších závodů psích spřežení, ale jejich tradice dříve či později opět zanikla.

Z této doby se u nás dochoval pouze jeden závod a tím je „Ledová jízda“ v Krkonoších. Poprvé se jel v roce 1986 a byl organizován jako Memoriál Dr. Václava Vojtěcha. Závod měl v minulosti i jiná místa, konal se také ve Strážném, Rudníku nebo na vrchlabském letišti. Jede se jako Memoriál Dr. Václava Vojtěcha, cvičitele polárních psů a prvního Čecha, který 27. ledna 1929 vstoupil na území Antarktidy. Za to obdržel, jako první a dosud jediný Čech, nejvyšší americké vyznamenání, Zlatou medaili Kongresu USA. Dnes je „Ledová jízda“, závod psích spřežení s nejdelší tradicí v ČR, prestižní akcí. Patří k nejobtížnějším v ČR.

Kam a kdy se vydat v zimě za horaly a sportovci? Čtěte „ochutnávku“ akcí, závodů a podniků

15. MEZINÁRODNÍ FESTIVAL OUTDOOROVÝCH FILMŮ 8. - 10. 12. 2017

Malá Úpa
Promítání v Galerii Celnice, přímo na hranici s Polskem, v nadmořské výšce 1050 metrů.

INNOGY ŠPINDL SKI OPENNING 9. - 10. 12. 2017

Špindlerův Mlýn, Svatý Petr
Zahájení zimní sezóny. Bohatý doprovodný program, večerní koncert na sněhu, unikátní tanec roleb - Käsbohrrer show a příjemná atmosféra spojená s příchodem nové sezóny.

PŘEDSILVESTROVSKÁ SHOW 30. 12. 2017

Špindlerův Mlýn, Svatý Petr
Veřejný závod a exhibice za účasti reprezentantů v alpských disciplínách, doprovodný program a od 18 hodin Snow Show.

3. ROČNÍK JUNIORSKÉHO ZÁVODU YOUTH CUP 6. - 7. 1. 2018

Harrachov
Závody v severské kombinaci. Pořadatel: Úsek SK Svazu lyžařů.

27. ROČNÍK SPECIÁLNÍ OLYMPIÁDY

13. - 19. 1. 2018
sjezdovka Pomezky v Horní Malé Úpě
Olympiáda mentálně postižených sportovců. Závody ve slalomu, sjezdu a super obřím sjezdu.

ŠPINDLEROVSKÁ BUĎ FITKA Ledem 2018

Špindlerův Mlýn, Labský důl
Přebor Královéhradeckého kraje a veřejný závod v běžeckém lyžování údolím Labského dolu.

3. ROČNÍK - ZÁVODY ROHAČEK U KOSTELA 27. 1. 2018

sjezdovka U kostela v Malé Úpě
Závod dvoučlenných týmů na saních rohačkách, doplněný o speciální disciplíny jako svážení sena, řezání dřeva, aj.

CZECH SNOW POLO MASTERS VOL.5

2. - 3. 2. 2018
Špindlerův Mlýn, Svatý Petr
5. ročník koňského póla na sněhu při zápasech na dojezdu sjezdovek.

PAŠERÁCKEJ VEJKEND

16. - 17. 2. 2018
Rokytnice nad Jizerou
Masopustní veselí a zábava na Dolním náměstí a v lyžařských areálech. Jarmark, vepřové hody, kulturní program.

CHINESE DOWNHILL MTB

24. 2. 2018
Špindlerův Mlýn, Svatý Petr
Desítky neohrožených bikerů řítících se po sjezdovce.

MASOPUST NA LYŽÍCH

28. 2. 2018
sjezdovka Pomezky v Horní Malé Úpě
Tradiční veselice a závody v maskách na sněhu.

O DŘEVĚNÉHO KRAKONOŠE 2018

3. 3. 2018
Rokytnice nad Jizerou, skiareál Horní Domky
17. ročník závodu Českého poháru ve skialpinismu.

KRKONOŠSKÁ 70

3. 3. 2018
Špindlerův Mlýn, Svatý Petr
Veřejný závod v běhu na lyžích ze série závodů Stopa pro život.

KRAKONOŠOVI LYŽNÍCI

10. 3. 2018
sjezdovka Pomezky v Horní Malé Úpě
Oslavy a závody na dobových lyžích. Vystoupení skupiny historických lyžníků.

HERO SEASON TROPHY

10. 3. 2018
Špindlerův Mlýn, Svatý Petr
Staň se hrdinou lyžařské sezóny 2017/18 a získej titul Hero Season Trophy!

VETERÁNIÁDA

10. 3. 2018
Harrachov
Harrachovské skokanské můstky K40 a K70 ovládnou veteráni ve skoku na lyžích s mezinárodní účastí.

MČR FIS ALPINE SNOWBOARDING - PARELEL

17. - 18. 3. 2018
Špindlerův Mlýn, Svatý Petr
Mistrovství ČR v alpském snowboardingu.

PŘÍJEZD KRAKONOŠE

17. 3. 2018
Harrachov
Dlouholetá tradiční akce, oslaví 72 let od vzniku. Bohatý celodenní kulturní - zábavný program.

VO ZLÁMANOU GREŠLI 2018

16. - 18. 3. 2018
Rokytnice nad Jizerou, Dvoračky
Historický lyžařský závod v nadmořské výšce 1140 m n. m. a dobový Jazzový večírek.

38. ROČNÍK VELKÉ MALOÚPSKÉ ANEB BIATLON TROCHU JINAK Březen 2018

okolí kostela a Cestníku v Dolní Malé Úpě
Závod v běhu na lyžích a střelba ze vzduchovky, pořadatel Správa KRNAP.

MMČR V ALPSKÝCH DISCIPLÍNÁCH 23. - 25. 3. 2018

Špindlerův Mlýn, Svatý Petr
Mezinárodní mistrovství ČR v alpském lyžování.

MOOPSTOCK-MALOÚPSKÝ WOODSTOCK

24. 3. 2018
sjezdovka Pomezky v Horní Malé Úpě
Sílený happening, závod v prejezdu jezírka, woodstock karneval.

VELIKONOČNÍ VESELÍ

31. 3. - 1. 4. 2018
Špindlerův Mlýn, Svatý Petr
MASKIÁDA i Ski Closing - bohatý program ukončí zimní sezónu.

SKI & GOLF CZECH CHAMPIONSHIP 2018

6. 4. 2018
Špindlerův Mlýn, Svatý Petr
11. ročník lyžařské části závodu.

SKIALPINISTICKÝ DEN „NAHORU A DOLŮ“

7. 4. 2018
Špindlerův Mlýn, Medvědin
Kolikrát nahoru a dolů během dne bez lanovky? Poměřte síly a vytrvalost.

Další programy hledejte
na www.krkonose.eu

Jak jste začal tvořit?

Se synem Tomem jsme měli obchůdek s dřevěnými hračkami, které jsme také vyráběli. Jednou při cestě jsem u Chrudimí potkal řezbáře pana Cipriána. Z jeho děl tvořených motorovou pilou jsem byl nadšený. Jednoduché postavy s výrazem. Začali jsme s jeho sochami obchodovat. Jak šel čas, pan Ciprián nestihal dělat. Když už zakázky neplnil, řekli jsme si, že koupíme pilu a uvidíme, jak to dopadne. Jako první jsem udělal hlavu dědky v klobouku pro Zdenka Vašíčka. Mně se to sice moc nezdálo, ale on byl z díla nadšený. A tak režu asi patnáct let.

Před řezáním si děláte skicu nebo náčrty?

Ne, jenom musím vědět, jak vypadá to, co chci řezat. „My jsme dvojčata, my jsme dvojčata, to musíme říct mamince a tatínkovi. A to mě i paní učitelku dostalo.“ Režu a dávám pryč to, co tam nepatří. Abych si to zapamatoval, musím vidět skutečnost vícekrát a musím si dilo promyslet. A jak o tom přemýšlím, uložím si ho v hlavě. Mám vynikající pracovní nástroje, velikou pilu, střední pilu. Teprve uši, nos a další detaily dělám malíčkou pilkou.

Jak vznikl Krkonošský pohádkový betlém?

Jednou jsem řezal Krakonoše ve Štěpanicích u Smidů na pile, kde mají jeřáb. Tam jsem mohl dělat těžké věci, protože tou technikou mi je pomohli převracet. Přijel pán, který mě poprosil, jestli bych nevyřezal protězu ženské nohy. Zdálo se mi to jako morbidní legrace. Udělal jsem noze nehty, pěkné kotníky a dokonale vybrousil. Přání bylo udělat do nohy díru, aby do ní vlezla láhev. Za čtrnáct dní přijel. Povídali jsme si o řezání. Svěřil jsem mu, že bych chtěl udělat betlém

Rozhovor s řezbářem Pavlem Tryznou

U mnoha horských chalup, penzionů, hotelů či restaurací v Krkonoších dohlíží na vchod u domu dřevěný Krakonoš. Pozoruje šum kolem stavení, vítá poutníky, svojí přítomností zdobí exteriéry i interiéry. Je spolu s řadou dalších uměleckých skulptur z přírodního materiálu dekorací, kterou si horalé krášlí své okolí. Jedním z řezbářů, jejichž díla můžete obdivovat, je Pavel Tryzna, tvůrce „Krkonošského pohádkového betlému“. Betlém si můžete prohlédnout v zámecké zahradě nedaleko centra města Vrchlabí. Zajímali jsme se, jak to vlastně s betlémem začalo.

z lidiček, které znám. Reálné postavy, vysoké alespoň dva metry. Aby každý, kdo mezi nimi prochází a na ně se dívá, se stal jejich součástí. Zaujalo ho to. Za dalších čtrnáct dní znovu přijel a začal mě motivovat k dílu. „Co ti brání, tak to udělej. Mám pozemek s asfaltovým povrchem, přístřešek, stroje, pomohu ti.“ To byla pro mě výzva. Začal jsem shánět dřevo. Sehnali jsme duby. To byl začátek dubna. Plán byl pětadvacet soch plus komety, anděl, kolíbka. Nakonec jsem za dobrou cenu nakoupil osmdva-

cet klád. Tak jsem udělal dva divočáky a dvoumetrového indiána. Rozjel jsem se tak, že jsem měl najednou čtyři postavy. Pak přišla komplikace. Obrovská vedra, dřevo rychle přesychalo. Bylo hodně práce, ale nebyla k dispozici technika, aby mi pomohla. Naopak v průběhu dalších dvou měsíců jsem se dostal do časového předstihu a říkal jsem si - pohoda, to dobře zvládnu. Sochy vyšperkuji, udělám letící husy, kocoura na zadních, kozu, jak okusuje smřčky...

Co se přihodilo?

Práce se dařila a báb ho. Řezali jsme sochy a jedna se smekla. Nechtěl jsem, aby upadla a ulomila se, a tak jsem ji držel do posledních chvil. Byl na ní hroanek a ten mi utrhl prst. Odvezli mě do nemocnice do Vysokého nad Jizerou. Já jim říkám - nemám moc času, musím řezat. Oni na to, na to máte času dost, zatím o řezání jenom přemýšlejte. V montérkách, zaprášený, tak jak jsem byl s botami na nohách, se mnou bouchli na operační lehátko a dali na mě takovou těžkou deku. Podal jsem ruku, navrtali mi do prstu díru a přišli utržený zbytek. Chytl se. Kloub však nefunguje. V mrazu mě prst pěkně zebe. Tak jsem si práci zkomplikoval a dostal se do časového skluzu. S řezbou mi přijeli pomoci kamarádi z naší party. Vřak původně jsem si říkal, že betlém uděláme jako celá parta. Ale na dřevosochání jsem si uvědomil, že každý máme jiný styl, jiný rukopis. Každá ta postava betlému by byla jiná a to by se mi nelíbilo. Tak jsem si řekl, na do toho musím jít sám a klidně tomu rok věnuji. Po úrazu kluci přijeli a pomohli hlavně s velkými přířezy, předřezat obrovské kusy, kde jsem nemohl pilu držet. Vyřezali husy a ovečky. Jak má pila brzdu, tak se mi opírala o přišitý prst, přes tu dlahu to brnělo, a tak jsem nemohl pokračovat. Řezal jsem jen menšími pilami. Finále - dvojčátka, anděla a ovečky jsem

si však dořezal.

Sochy se v mrazu nepoškodí?

To by v nich musela být voda, ale ona z nich vytéká. Když se dělají sochy ze dřeva, není to jako z hlíny. Tu se přidá nebo ubere. Když se nedaří, necháte být. Za čtrnáct dní jdete kolem ní a uděláte plác a plác, a je to tam. U dřeva, jak něco uříznete, tak už to tam nedáte. To je věc, na kterou musíte pořád myslet. Druhá důležitá je, že se nesmí dělat „rybníčky“. Nemohu udělat dolíček, ve kterém by stála voda. Všechny faldy musí pěkně splývat dolů, aby z nich mohla stékat. Vzadu tedy

sochy proříznu. Pošlu pilu do středu klády, tam to pnutí začíná a tam to pnutí končí. Když se podíváte na kládu, která je půl roku pokácená, uvidíte pavouka prasklin. Když se dřív klády neprořezávaly, musely se prasklinou natočit tak, aby nešla přes obličej, to by sochu moc poškodilo. Ted ji rozřízneme, pnutí jde do stran. Když je teplo, rozštěpí se místo z jednoho třeba až na tři centimetry. Proříznutím zabráníme větším prasklinám a umožníme přirozenému způsobu chování dřeva. Do dřeva lípy bohužel nevidíte. Když má suk, určité čase m vypadne. Když suk vyjde do obličej, socha je zničená. Praxí je začínat právě od hlavy, od ruky, aby se vyloučila přítomnost suku. Když se kaz objeví jinde, to už se nedá nic dělat. Kazy ke dřevu patří.

Jaké postavy jsou v Krkonošském betlému?

Tvorbu soch mám posvěcenu spisovatelkou paní Boženou Šímkovou. Dneska už má betlém pěknou řádku postav. Tak například Trautenberk je pěkný lumpík. Hajný je hubený, milý, kouká do kolébky, opírá se o flintu. Ančí se sukni plnou dřeva, má 150 kilo. Udělal jsem jí šátek, tím rozšířil základnu a zabezpečil celou sochu. Kubovy vlasy se dělaly hodně špatně. Me-

ličar jako financ z Krkonošských lyžníků. Bába s nůsí, má na ní kostkovanou utěrku, a tak si můžete představit, že pod ní má cokoliv. Krkovička - řezníci byli bohatí a lakomí, chtěl jsem mu dát na talíř tři jitrničky. Pak jsem si řekl, je tam Trautenberk, ten tři sežere a na Kubu a Hajného nic nezbude. Tak jsem jich tam dal šest. Vyvrtal jsem do nich dírky a dal špejle. Socha je tak ze sedmi kusů - Krkovička a šest špejlí. Plajzněrka, co má roští, šátek uvázaný po Německu. Dědek s krosnou, nahoře má zabalené krajky a dečky. Přemýšlel jsem, že mu dám do kapsy flašku s kontušovkou. Mnich, poustevník, nenese bibli, má Krkonošské pohádky.

a Mařenku. Lidem to zamotalo hlavu. Bylo hodně těch, kteří říkali, to není betlém, když tam není Ježíšek. Jednou jsem u betléma zrovna byl a přišla paní učitelka s dětmi. Ty začaly volat, jééé, tady jsou dvojčátka. Tak to je tedy nějaké divné. Tak jsem vysvětlil: „Já vám řeknu, proč tady jsou. „Víte, na horách se lidé měli odjakživa hrozně rádi. A když se měli hodně rádi, tak se jim narodila holčička nebo chlapeček. A když se měli tuze tuze moc rádi, tak se jim narodila dvojčátka.“ Najednou z davu dětí vyskočila dvojčátka a skákala radostí. “My jsme dvojčata, my

Betlém má řadu dalších postav, které každý rok přibývají, ale i zvířátek. Nezapomeňme však na krkonošské muzikanty a Krakonoše.

Čtyři muzikanti - na ně jsem měl veliké klády. Heligonku jsem hledal na internetu, nenašel jsem ji. Přišel ředitel ze ZUŠ a poradil. Basista mi dal práci, jeho basa má čtyři struny. Klarinetistovi praskala oční víčka. Pak jsem zjistil, že začali prodávat elektrický pilník. To je taková malá pásová bruska, má ramínko a na něm můžete měnit nástavce. Krásně s ní vyhladíte oční víčka. Tím jsem na sochách v detailech zachránil spoustu věcí. Píšťalu má s dírkami, kolena pokrčená, vím, když hrají, jak jsou soustředění a pokrčení, jak do hudby dávají všechno. Krakonoše jsem dělal podle Krakonoše z Krkonošských pohádek, kdy měl pletený přehoz, fotku jsem si udělal ze tří stran. Je to jednodušší než kabát a vypadá dobře. Klobouk, to je nebezpečná věc. Z jednoho kusu a slabý obvod vysychá dřív než to ostatní. Když popraská, to je škoda.

A co dvojčátka v kolébce?

Dvojčátka. Víte, Ančí a Kuba každopádně nemohou mít Ježíška. Když je to pohádkový betlém, udělal jsem Jenička

jsem dvojčata, to musíme říct mamince a tatínkovi“. A to mě i paní učitelku dostalo.

Udělal jsem Krkonošský betlém pro nás, abychom se usmáli a potěšili. Přál bych si, aby byl všech. A aby na něj lidé byli pyšní,

uvedl v závěru povídání mistr řezbář Pavel Tryzna.

Nekreslím, nepotřebuji. Já to tam v těch kládách vidím.

Velká proměna krkonošských muzeí

Správa Krkonošského národního parku provozuje už po desetiletí síť Krkonošských muzeí, která jsou častým cílem výletů (Krkonošské muzeum ve Vrchlabí převzala v roce 1966, Krkonošské muzeum v Jilemnici v roce 1979 a Památník zapadlých vlastenců v Pasekách nad Jizerou v roce 1980. V roce 2004 pak vznikla Lesnicko-myslivecká expozice Šindelka v Harrachově). Projdou zásadními stavebními úpravami, promění se i jejich expozice.

V paseckém Památníku zapadlých vlastenců proběhne rekonstrukce objektu bývalé fary. Výstavní expozice bude modernizována. Drob- né stavební úpravy interiéru čekají i muzeum v Jilemnickém zámku. Vznikne zde nová badatelna a v rámci projektu muzeum zdigitali- zuje své sbírky. Ve Vrchlabí vznikne centrální depozitář sbírkových předmětů Krkonošského muzea. Přípravena je rekonstrukce býva- lého kláštera augustiniánů ve Vrchlabí a proměna expozic na hlavní návštěvnické centrum KRMAP.

Památník zapadlých vlastenců v Pasekách nad Jizerou projde celkovou stavební i ex- poziční rekonstrukcí s podporou fondů EU. Od konce března je objekt uzavřen. Rea- lizace projektu v prostorách bývalé fary bude ukončena koncem roku 2018, tedy v roce 60. výročí založení Památníku.

V Krkonošském muzeu v Jilemnici projdou stavební úpravou dosavadní technické prostory v přízemí zámku. Změní se na badatelnu pro veřejnost. Součástí dvou- letého projektu bude digitalizace sbírek. Předpokladem je zdigitalizování 13 000 sbírkových předmětů, které budou násled- ně zpřístupněny veřejnosti na obdobném portálu jako sbírky Krkonošského muzea ve Vrchlabí (http://sbirky.krnap.cz/vademecum/).

V Hořejším Vrchlabí v prostorách bývalé Rottrovovy továrny vznikne centrální depo- zitář pro všechny pobočky Krkonošského muzea. Rekonstrukce se dočká bývalý klášter augustiniánů ve Vrchlabí. Muzeum bylo kvůli rekonstrukci uzavřeno na pod- zim 2017.

Horská slavnost Tříkrálová

Erlebachova bouda z Resortu Sv. František nad Špindlerovým Mlýnem, spolu s otcem Tomášem Halíkem, zavedla novou tradici v podobě pořádání horské slavnosti Tříkrálové. Přijměte pozvání k účasti i Vy. Stačí sledovat termín konání.

www.erlebachovabouda.cz

Ledové sochy ve Špindlerovském LEDÁRIU

Rádi byste si zpestřili pobyt na horách netradičním kulturním zážitkem? Navštivte unikátní Špindlerovské LEDÁRIUM u horní stanice šestisedačkové lanovky Pláň. Originální výstavu ledových soch nabízí Skiareál návštěvníkům třetí zimní sezónu. Letošní téma ocení zejména filmoví nadšenci, umělecká díla budou totiž ve stylu Star Wars. Expozici tentokrát doplní i tematická audiovizuální show. Ledárium láká návštěvníky i večer. Skia- reál se proto rozhodl nabídnout v letošní sezóně i možnost večerní návštěvy, kdy ledový chrám působí obzvlášť magicky. Těšit se můžete i na příležitostné večerní koncerty. Špindlerovské LEDÁRIUM je zdarma, ote- věřeno bude do konce března 2018.

Více na www.skiareal.cz

Pozvánka na léto do Pohádkových Krkonoš

Jak představit nejmenším i větším dětem nejvyšší české hory? Přeci pohádkou a bytostmi, které v Krkonoších žijí.

Razítkovací hra „Po stopách Krakonoše“
Krkonošské pohádky byly inspirací pro projekt určený dětem. Otevírá náruč příležitostí k využití volného času se zábavou, poznáním a poučením. I v zimě je čas si hrát, bavit se a poznávat nová místa. Pro nejmenší děti jsou průvodci pohádkové postavy Krakonoše, Hančí, sojky a Pana lesního.

Jak na to?
V krkonošských informačních centrech získáte zdarma skládací mapku s předtištěnými okénky pro razítka. Mapky si můžete stáhnout i z webových stránek www.pohadkove.krkonoše.eu. Když navštívíte cíle razítkovacích míst, děti splní úkol nebo zodpoví otázku, do mapy otisknou razítko. Na místech označených TOP získají děti drobnou odměnu. Další dárky na ně čekají po získání několika razítek.

Razítkovací hra v sobě kloubí cestování, poznávání, poučení, trénink bystrého rozumu a rychlého postřehu. Zavede vás s dětmi do čtyř desítek zastavení po celém území krkonošského regionu. Přijďte a „přidejte pobejt“!

NOVÝ rezervační a ubytovací systém

Ubytování je, kromě dalších nabídek, nejčastěji poptávanou „komoditou“ turismu. Pro zjednodušení vznikl pro podnikatele i hosty nový poptávkový a rezervační systém. Zájemce získá plné adresy a kontakty přímo na ubytovatele. Při prezentaci každého z jednotlivých objektů je kladen důraz především na kvalitní a pěkné fotografie, které motivují k návštěvě. Host při poptávce zjistí plné kontakty, se kterými bude následně pracovat napřímo, tedy jednoduše. Vyplní poptávkový formulář s několika kritérii, podle toho, co žádá a co mají ubytovací kapacity k dispozici. Poptávku odešle. Podle vybraných kri-

térií jsou nabídky filtrovány. Ubytovatel poptávku zaregistruje na své vlastní e-mailové adrese. Systém cílí na volné (ještě neprodané) kapacity. Nevzniká žádný mezičlánek. Nejsou počítány žádné provize. Řazení nabídky ubytování při prezentaci je náhodné, spravedlivé a transparentní. Flexibilní systém poskytuje možnosti dalších slev nebo benefítů, které mohou motivovat k návštěvě. Systém zpracovala firma SITOUR v úzké vazbě na Krkonoše – svazek měst a obcí. Kontakt: RNDr. Mírka Chaloupská, tel. 499 405 732, email: chaloupskamirka@muvrchlabi.cz.

Soutěž

Hrajte s námi o ceny

Vážení čtenáři, připravili jsme pro Vás další soutěž o ceny. Stačí, když správně zodpovíte následujících pět otázek a písemné odpovědi nám zašlete.

Otázka:
1. Kolik členských měst a obcí má Svazek Krkonoše?

2. Ve které lokalitě se nachází krkonošský Památník obětem hor?

3. V rakouském městě jezdí kabinková lanovka se jménem českého sjezdaře. Jak zní jméno sjezdaře?

4. Ve kterém městě a na kterém místě v Krkonoších byla před 70 lety postavena lanovka?

5. Jak se jmenuje český krkonošský závod musherů?

3. cena: Tričko Správy KRNAP „Krkonoše – Tundra v srdci Evropy“.

4. cena: Kniha Správy Krkonošského národního parku „Krkonoše – Tundra v srdci Evropy“, věnovala Správa KRNAP, www.krnep.cz.

5. cena: Kniha Ranní rosa v kopřivách. Věnuje Alena Bartoňová.

Budeme rádi, pokud ke svým odpovědím připojíte hodnocení turistických novin Krkonošská sezona, případně zkušenosti z vašeho pobytu v Krkonoších.

Uzávěrka: 31. května 2018.

Losování výherců: Červen 2018.

Odpovědi, s názvem „Čtenářská soutěž o ceny“, prosíme, adresujte: Regionální turistické informační centrum Krkonoše, Krkonošská 8, 543 01 Vrchlabí, ČR, nebo na e-mail: info@krkonoše.eu.

Nezapomeňte uvést vaši poštovní adresu!

INFORMAČNÍ CENTRA KRKONOŠE

ČERNÝ DŮL
Turistické informační centrum
543 44 Černý Důl, Úřad městyse 48
Tel.: 499 429 618
infocentrum@cernydul.cz, www.cernydul.cz

HARRACHOV
TIC Harrachov
512 46 Harrachov, 442
Tel.: 481 529 600
tic@harrachov.cz
www.harrachov.cz

HORNÍ MARŠOV
IC Veselý výlet
542 26 Horní Maršov, Temný Důl 46
Tel.: 499 874 298
info@veselyvylet.cz, www.veselyvylet.cz

HOSTINNÉ
Informační centrum
543 71 Hostinné, Náměstí 70
Tel.: 499 404 746
infocentrum@muhostinne.cz
http://hostinne.info

JANSKÉ LÁZNĚ
Informační centrum a cestovní agentura
542 25 Janské Lázně, Černohorská 265
Tel.: 499 875 186, 495 875 111
info@megaplus.cz
info@janskelazne.cz, www.janskelazne.cz

JILEMNICE
Informační centrum
514 01 Jilemnice, Masarykovo nám. 140
Tel.: 481 541 008
info@jilemnice.cz
www.ic.mestojilemnice.cz

KOŘENOV
Informační centrum Jizerky pro Vás
468 48 Kořenov 480
Tel.: 725 805 266
ic@jizerkyprovas.cz
www.jizerkyprovas.cz

LÁNOV
Venkovské infocentrum mikroregionu
543 41 Láňov, Prostrřední Láňov 39
Tel.: 499 432 083
infocentrum@lanov.cz, www.lanov.cz

MALÁ ÚPA
Infocentrum Malá Úpa
542 27 Malá Úpa, Horní Malá Úpa 129
Tel.: 499 891 112
info@malaupa.cz, www.malaupa.cz

PEC POD SNĚŽKOU
Infocentrum Turista
542 21 Pec pod Sněžkou 337
Tel.: 499 736 280
turista@turistapec.cz, www.turistapec.cz

Městské IC Veselý výlet
542 21 Pec pod Sněžkou 196
Tel.: 499 736 130
info@veselyvylet.cz, www.veselyvylet.cz

ROKYTNICE NAD JIZEROU
Informační centrum Města Rokytnice nad Jizerou, Horní Rokytnice 197
512 44 Rokytnice nad Jizerou
Tel.: 481 522 001
infocentrum@mesto-rokytnice.cz
www.mesto-rokytnice.cz

STRÁŽNÉ/SEZONNÍ
Informační centrum Strážné
Strážné 129
543 52 Strážné
Tel.: 734 621 861
info@strazne.eu
www.strazne.eu

SVOBODA NAD ÚPOU
Turistické informační centrum
542 24 Svoboda nad Úpou, nám. Svornosti 527
Tel.: 499 871 167, 499 692 953
info.ets@tiscal.cz
www.svobodanadupou.eu

ŠPINDLERŮV MLÝN
Turistické informační centrum
543 51 Špindlerův Mlýn
Svatopetrská 173
Tel.: 499 523 656
tic@mestospindleruvmlyn.cz
www.mestospindleruvmlyn.cz

TRUTNOV
Turistické informační centrum
541 01 Trutnov, Krkonošovo nám. 72
Tel.: 499 818 245
info@ictrutnov.cz
www.ictrutnov.cz

VRCHLABÍ
Regionální turistické informační centrum Krkonoše
543 01 Vrchlabí, Krkonošská 8
Tel.: 499 405 744
info@krkonoše.eu
www.mestovrchlabi.cz
www.krkonoše.eu

Hlavní informační středisko Správy KRNAP
543 01 Vrchlabí, nám. Míru 223
Tel.: 499 421 474, 499 456 761
his@krnap.cz
www.krnap.cz

VYSOKÉ NAD JIZEROU
Informační centrum
512 11 Vysoké nad Jizerou, nám. Dr. Kramáře 227
Tel.: 481 593 283
g.havel@seznam.cz
www.vysokenj.cz

ŽACLĚŘ
Turistické informační centrum
542 01 Žacléř, Rýchorské nám. 10
Tel.: 499 739 225
muzeum@zacler.cz
www.zacler.cz
www.infocentrum-zacler.cz

TIRÁŽ

Evidence: MK ČR E 16345

Vydal: Krkonoše – svazek měst a obcí, Zámek 1, 543 01 Vrchlabí.

Vydání - prosinec 2017. Celkový náklad 55 000 kusů.

Spolupracovali: Dáša Palátková, kolektiv Svazku Krkonoše, pracovníci krkonošských turistických informačních center a další.

Mapový podklad: Geodézie On Line

Fotografie: archiv Dáša Palátková, archiv Svazek Krkonoše, archiv Správa KRNAP

Překlady: Hans J. Warsaw

Grafický manuál: David Škodný

Grafické zpracování: IP-Design.cz

Tisk: Mafra a.s.

Krkonoše originální produkt – značka, která žije

Chcete vědět, co jíte a pijete? Co na sobě nosíte? Čím obdarováváte své nejbližší? V čem bydlíte? Přijďte do Krkonoš a vyzkoušejte všechny produkty, které tu vznikají. Uvidíte, jak se vyrábějí, budete mít možnost je ochutnat, nebo vyzkoušet přímo v místě jejich vzniku. Řekněte nám, co se vám na nich líbí a co ne. Co vám na nich chutná a co byste ještě vylepšili. Vyrábíme je tu pro vás, a proto se s vámi rádi setkáme, vše vám ukážeme a budeme rádi naslouchat vašim přáním a požadavkům. V našem kraji rádi žijeme a pracujeme. Budeme šťastní, když nás navštívíte a zkusíte vše, co nám tento region a naše vlastní práce dává. Těšíme se na vás!

